

**ГРАДСКИ ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ
Б Е О Г Р А Д**

**ПОЛУГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ И АНАЛИЗА О РАДУ СЛУЖБИ И
ОДЕЉЕЊА ХИТНЕ МЕДИЦИНСКЕ ПОМОЋИ НА
ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА БЕОГРАДА**

(ЈАНУАР-ЈУН 2011. ГОДИНЕ)

Београд, август 2011. године

Наручилац задатка:

Град Београд Секретаријат за здравство Управе града Београда

Обрађивач:

Градски завод за јавно здравље, Београд

Директор Завода:

Прим. мр сц. др Слободан Тошовић

Помоћница директора:

Душанка Матијевић, др сц. мед., научни сарадник

Носилац задатка:

Прим. др Зоран Дурлевић

Учесници у изради задатка:

Прим. мр сц. мед. др Љиљана Сокал Јовановић

Мр сц. мед. др Анђелија Нешковић

Др Анђелко Хладиш

Прим. др Вера Бабић

Др Марко Делибашић

Техничка обрада:

Весна Поштин

С а д р ж а ј

	страна
У в о д.....	4
I Ургентна стања у интерној медицини и неурологији	6
II Ургентна стања у хирургији	11
III Ургентна стања у неурохирургији	17
IV Ургентна стања у трауматологији – ортопедији	20
V Ургентна стања у урологији	25
VI Ургентна стања код одраслих пацијената – општи осврт	30
VII Ургентна дијагностика код одраслих пацијената	40
VIII Ургентна стања у педијатрији и дечијој хирургији	47
IX Закључак са предлозима мера	61

У в о д

На захтев Градске управе, Секретаријата за здравство града Београда, у 2011. години, а у организацији Градског завода за јавно здравље, Београд спроводи се **Пројекат „Координација на збрињавању хитних стања у здравственим установама на подручју Београда, са посебним аспектом на збрињавању хитних стања у педијатрији“.**

Пројекат има следеће **основне циљеве:**

- Унапређење збрињавања критично оболелих и тешко повређених грађана Београда, како би се смањиле последице болести или повреда, као и правовремене комуникације међу установама које учествују у збрињавању хитних стања.
- Благовремено планирање дана и датума дежурства здравствених установа укључених у процес дежурства на територији Београда.

У спровођењу Пројекта, значајно је ангажовање здравствених установа које су укључене у збрињавање хитних случајева грађана Београда, а које месечно достављају извештајне обрасце Градском заводу за јавно здравље.

На основу достављених месечних извештаја, оствареног увида на терену и одржаних радних састанака, сачињен је **Полугодишњи извештај и анализа о раду служби и одељења хитне медицинске помоћи на територији града Београда за период јануар-јун 2011. године.**

Извештајем је обухваћен рад на збрињавању хитних стања следећих здравствених установа: Ургентни центар Клиничког центра Србије, Војно медицинска академија, Клиничко болнички центар „Бежанијска коса“, Клиничко болнички центар „Земун“, Клиничко болнички центар „Др Драгиша Мишовић“, Клиничко болнички центар „Звездара“, Институт за ортопедске-хируршко болести „Бањица“, Универзитетска дечја клиника и Институт за здравствену заштиту мајке и детета Србије „Др Вукан Чупић“.

Посматрајући **према медицинским дисциплинама**, организација рада и збрињавање ургентних стања у области интерне медицине, хирургије, трауматологије - ортопедије и урологије, прати се дуги низ година. Од јула месеца 2009. године започело се са праћењем збрињавања ургентних стања у педијатрији и дечјој хирургији и то на Универзитетској дечјој клиници и Институту за здравствену заштиту мајке и детета Србије „Др Вукан Чупић“, да би се од децембра 2010. године укључила и педијатријска одељења три клиничко болничка центра („Земун“, „Др Драгиша Мишовић“ и „Звездара“).

У односу на динамику и распоред дежурства, од 01.07.2002. године пријем хитних случајева обавља се у клиничко – болничким центрима, сваки други дан, док Ургентни центар Клиничког центра Србије, а касније и Војно медицинска академија (почев од јануара 2008. године) дежура сваки дан од 00-24 часа. Од 1. маја 2011. године Војно медицинска академија се искључила из свакодневног дежурства у збрињавању хитних стања цивилних осигураника и започела дежурство једном недељно (сваке среде у месецу). Универзитетска дечја клиника и Институт за здравствену заштиту мајке и детета Србије „Др Вукан Чупић“ дежурају наизменично, сваки други дан, док се педијатријско одељење сваког од три клиничко болничка центра укључује на трећи дан.

Везано за расположиве капацитете, истиче се да је у Клиничко-болничком центру „Земун“, у оквиру Програма реконструкције здравствених установа Републике Србије, највећи део радова на реконструкцији и адаптацији завршен, тако да у посматраном извештајном периоду КБЦ "Земун" има у функцији 620 постеља, а остаје да се заврши реконструкција 4 хируршке сале. У 2011. години Хируршка клиника КБЦ "Др Драгиша Мишовић" – Дедиње и даље, због радова на реконструкцији, предузетих услед пожара насталог крајем 2009. године, није била укључена у збрињавање хитних стања.

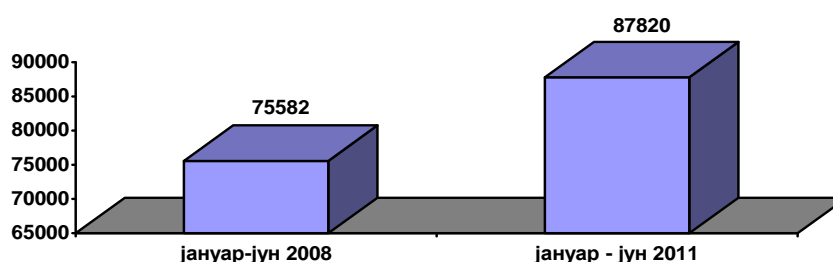
Анализа достављених података из здравствених установа урађена је појединим делатностима: интерна медицина и неурологија, хирургија, неурохирургија, трауматологија – ортопедија, урологија, педијатрија и дечја хирургија. Анализиран је број прегледа, обим и врста ургентне дијагностике, број хитних пријема, број хитно оперисаних, као и број пацијената упућених у другу установу и оних са смртним исходом у првих 72 сата по пријему, а све то за 24 часа и за ноћну смену (19-07). Посебно је приказан начин на који су пацијенти дошли на хитан преглед везано за то да ли су упућени из дома здравља, превезени колима хитне помоћи од стране Градског завода за хитну медицинску помоћ, или су пак дошли без упута. На крају је дат закључак са предлозима мера за унапређење организације збрињавања ургентних стања становништва Београда, уз изношење приоритета у овој области.

За потребе анализе, вршено је упоређивање рада здравствених установа укључених у збрињавање хитних стања у првих шест месеци 2011. године са истим периодом 2008. године. Изузетак су педијатрија и дечја хирургија, где је поређење вршено са целом 2010. годином, јер је праћење рада у овим областима започело средином 2009. године. Напомиње се да ће се у годишњем извештају и анализи приказати подаци рада служби и одељења обухваћених здравствених установа кроз временску серију од више година.

I Ургентна стања у интерној медицини и неурологији

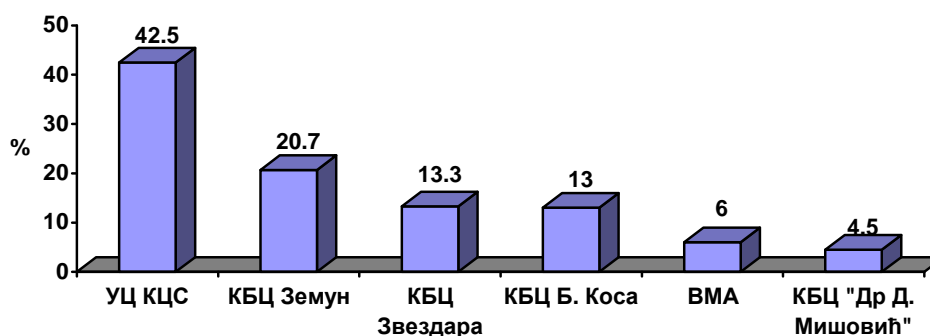
У оквиру збрињавања ургентних стања на одељењима интерне медицине и неурологије Ургентног центра Клиничког центра Србије (УЦ КЦС), Војно медицинске академије - ВМА (од 01.05.2011. сваке среде у месецу) и четири клиничко болничка центра, у периоду јануар - јун 2011. године, прегледано је 87.820 пацијената. То је за 12.238 пацијената или 16% више у односу на исти период 2008. године (графикон 1).

Графикон 1. Број прегледаних хитних интернистичких пацијената, 2008. и 2011. год.

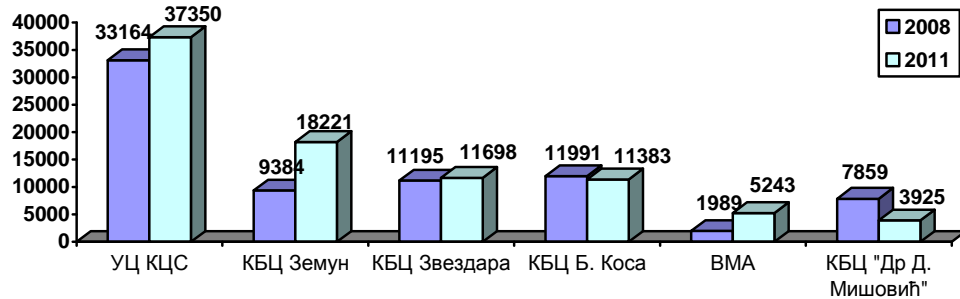
Највише пацијената збринута је у УЦ КЦС (37.350 или 42,5% од укупног броја), а затим у КБЦ „Земун“ (18.221 или 20,7%). Најмање хитних пацијената је прегледано у КБЦ „Др Драгиша Мишовић“ (4,5%), пошто Клиника за интерну медицину ради смањеним капацитетом због последица пожара (графикон 2).

Графикон 2. Процентуална заступљеност прегледаних хитних пацијената по установама, јануар-јун 2011. год.

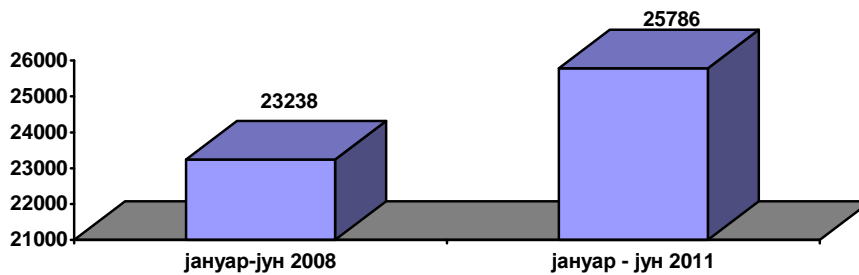
Број прегледаних хитних интернистичких пацијената има тенденцију повећања у односу на исти период 2008. године у КБЦ „Земун“ (ова болница је 2008. године радила смањеним капацитетом због опсежних грађевинских радова), УЦ КЦС и ВМА. У КБЦ „Звездара“ и КБЦ „Бежанијска коса“ број прегледаних пацијената је скоро непромењен, док је у КБЦ „Др Драгиша Мишовић“, према очекивању, смањен (графикон 3).

Графикон 3. Број прегледаних хитних интернистичких пацијената по установама, јануар – јун 2008 и јануар – јун 2011. год.

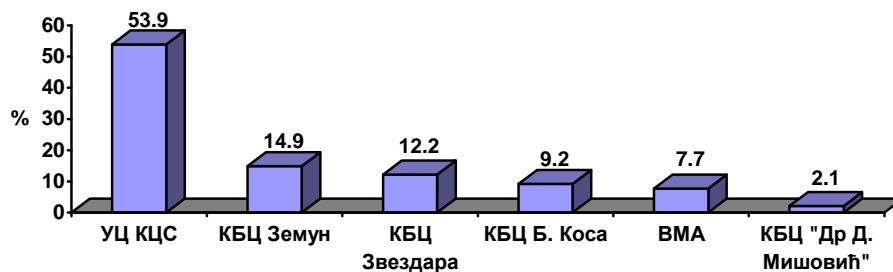
Од укупног броја збринутих пацијената, 25.786 или 29,4% је прегледано у току ноћи, у периоду од 19 до 7 часова. То је за 2.548 или 11% више у односу на исти период 2008. године (графикон 4).

Графикон 4. Број прегледаних хитних интернистичких пацијената у току ноћи, 2008. и 2011. год.

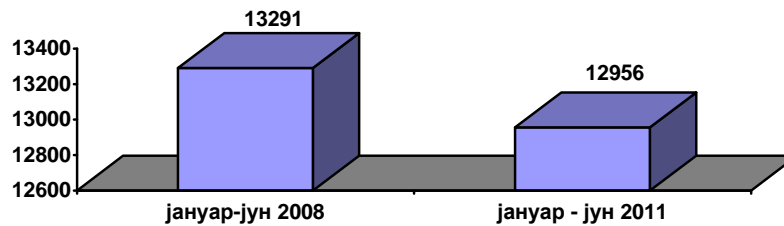
Више од половине пацијената (53,9%) којима је помоћ била потребна током ноћи, прегледано је у УЦ КЦС (графикон 5), у КБЦ „Земун“ 14,9%, а најмање у КБЦ „Др Д Мишовић“ 2,1%.

Графикон 5. Процентуална заступљеност прегледаних хитних пацијената у току ноћи по установама, јануар-јун 2011. год.

Укупно је хоспитализовано 12.956 пацијената (14,7%), односно сваки седми прегледани пацијент. Иако је број амбулантно прегледаних пацијената повећан у односу на 2008. годину, број хоспитализованих пацијената је смањен за 335 или 2,5% (графикон 6).

Графикон 6. Хоспитализовани пацијенти у оквиру хитних интернистичких служби, 2008. и 2011. год.

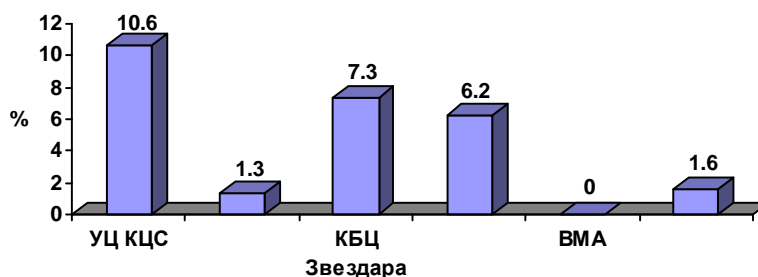

Процент хоспитализованих пацијената у односу на број амбулантно прегледаних и збринутих хитних случајева кретао се од 7,4% у КБЦ „Бежанијска коса“ до 32,2% у КБЦ „Др Драгиша Мишовић“, док је у КБЦ „Земун“, КБЦ „Звездара“ и ВМА хоспитализован сваки пети прегледани пацијент. У УЦ КЦС хоспитализован је сваки једанести прегледани пацијент (табела 1).

Процент хоспитализованих од укупно прегледаних пацијената у току ноћи износио је 11,6% (сваки девети прегледани пацијент, што је мање него у периоду од 7 до 19 часова – 16%). Највише хоспитализованих пацијената у односу на број амбулантно прегледаних и збринутих хитних случајева у току ноћи је у КБЦ „Др Драгиша Мишовић“ (39%), а затим у КБЦ „Звездара“ (19,2%), а најмање у УЦ КЦС (7,1%).

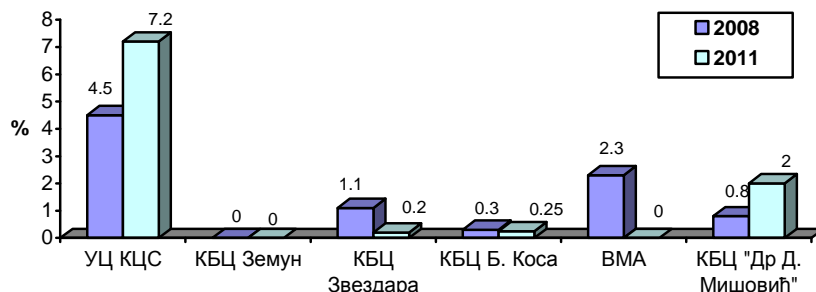
Код 609 хоспитализованих пацијената (4,7%) лечење је завршено смртним исходом у прва 72 сата од болничког пријема. Стопа леталитета је највећа у УЦ КЦС (10,6%), а најмања у КБЦ „Земун“ (1,3%). Према добијеним подацима у ВМА није било смртних исхода у првих 72 сата од болничког пријема (графикон 7).

Графикон 7. Стопа леталитета у првих 72 часа од болничког пријема, јануар – јун 2011. год.

На лечење у друге установе упућено је 2.764 пацијента или 3,1% од укупно прегледаних хитних интернистичких пацијената. Највише пацијената је, после прегледа и збрињавања, упућено у друге установе из УЦ КЦС (2.633 или 95% од укупног броја). Анализирајући по појединим установама, у УЦ КЦС је 7,2% прегледаних пацијената упућено у друге установе, а у КБЦ „Др Драгиша Мишовић“, 2% (графикон 8). Према добијеним подацима у КБЦ „Земун“ и ВМА није било пацијената који су упућени на даље лечење у друге установе.

Графикон 8. Процент пацијената упућених на лечење у друге установе, јануар – јун 2008 и јануар -јун 2011. год

Број прегледаних хитних пацијената у току дана – дневна фреквенца, рачунат је на број дана у којима установе врше збрињавање хитних стања, односно на 182 дана у УЦ КЦС, 91 дан у клиничко-болничким центрима, а 129 дана у ВМА (120 дана дежурства у периоду јануар – април и 9 дана дежурства у мају и јуну). На тај начин израчуната дневна фреквенца у периоду јануар – јун 2011. године, износила је око 40 амбулантно прегледаних и збринутих пацијената у ВМА и КБЦ „Др Драгиша Мишовић“, око 130 пацијената у КБЦ „Бежанијска коса“ и КБЦ „Звездара“, а преко 200 пацијената у УЦ КЦС и КБЦ „Земун“ (табела 1).

Амбулантно прегледани и хоспитализовани пацијенти у хитним интернистичким службама (I – VI 2011. год.)

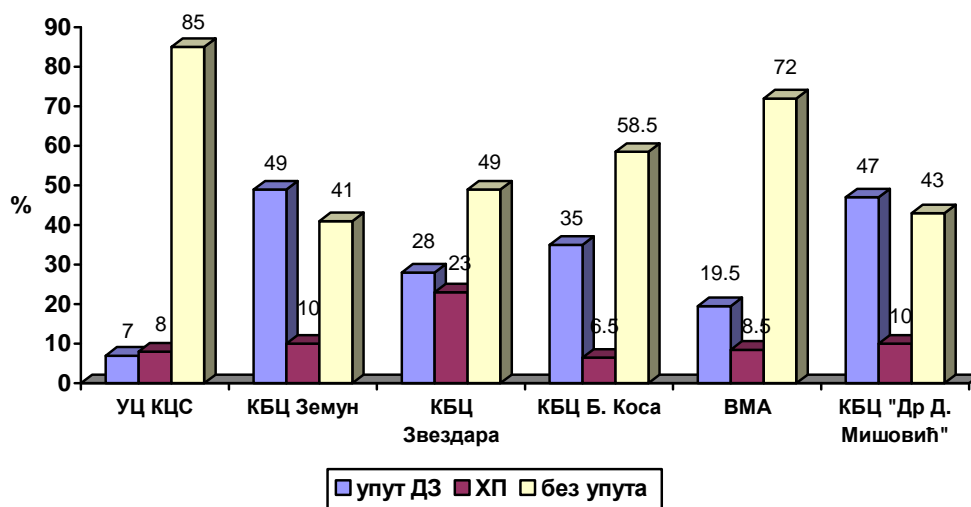
Табела 1.

Р. бр.	ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Број постеља	Време у току дана	Укупно прегледаних	Укупно хоспитализованих	% хоспитализованих	Дневна фреквенција	
							прегледа-них	хоспита-лизованих
1	КЦС – УРГЕНТНИ ЦЕНТАР	71	00-24 часа	37350	3411	9.1	206.3	18.8
			19-07	13894	995	7.1	76.7	5.5
2	КБЦ "БЕЖАНИЈСКА КОСА"	210	00-24 часа	11383	850	7.4	126.4	9.4
			19-07	2377	224	9.4	26.4	2.4
3	КБЦ "ЗЕМУН"	274	00-24 часа	18221	4041	22.1	202.4	44.9
			19-07	3837	640	16.6	42.6	7.1
4	КБЦ "ДР Д. МИШОВИЋ"	127	00-24 часа	3925	1267	32.2	43.6	14.0
			19-07	546	212	38.8	6.0	2.3
5	КБЦ "ЗВЕЗДАРА"	262	00-24 часа	11698	2370	20.2	129.9	26.3
			19-07	3149	607	19.2	34.9	6.7
6	ВМА*	226	00-24 часа	5243	1017	19.3	40.6	7.8
			19-07	1983	322	16.2	15.3	2.4
УКУПНО (2 – 6)		1099	00-24 часа	50470	9545	18.9		
			19-07	11892	2005	16.8		
СВЕГА (1 – 6)		1170	00-24 часа	87820	12956	14.7		
			19-07	25786	3000	11.6		

* Од 01.05.2011. год. ВМА је укључена само средом у збрињавање хитних случајева код цивилних осигураника

Од укупног броја прегледаних пацијената, 24,8% су били пацијенти са упутом из дома здравља, 10,3% пацијенти које је довезла служба хитне помоћи, а највећи број, 64,9% је користио здравствену заштиту без упута. Највише пацијената који су збринуте без упута било је у УЦ КЦС, 85% и ВМА, 72%. Највећа заступљеност пацијената са упутом из дома здравља била је у КБЦ „Земун“, 49% и КБЦ „Др Драгиша Мишовић“, 47%. Највећа заступљеност пацијената које је довезла служба хитне помоћи је у КБЦ „Звездара“, 23%, док је у осталим установама мање од 10% прегледаних пацијената довезла служба хитне помоћи (графикон 9).

Графикон 9. Пацијенти прегледани на хитном пријему према начину доласка, јануар – јун 2011. год.

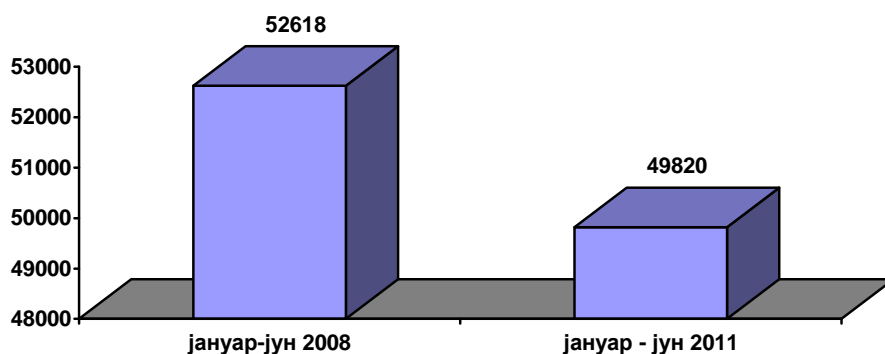

II Ургентна стања у хирургији

Ургентна стања у хирургији збрињавана су у овом извештајном периоду у Ургентном центру Клиничког центра Србије (УЦ КЦС), Војно медицинској академији - ВМА (од 01.05.2011. године само средом) и 3 клиничко – болничка центра (Хируршка клиника КБЦ "Др Драгиша Мишовић" – Дедиње у 2011. години није била укључена у збрињавање хитних стања).

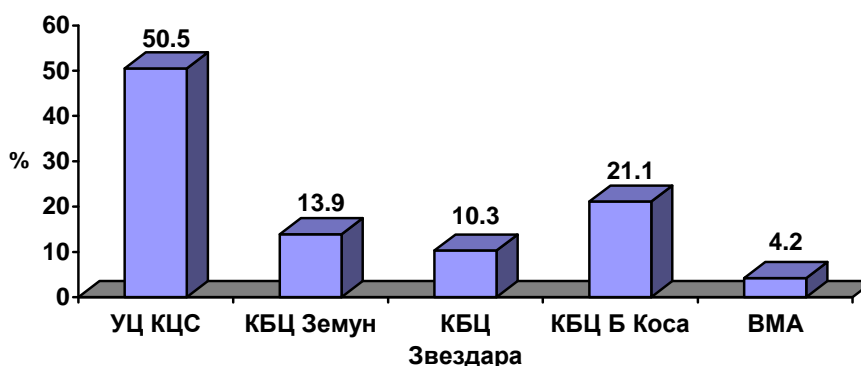
Укупно је прегледано 49.820 пацијената, што је за 2.798 пацијената или 5,3% мање у односу на исти период 2008. године (графикон 10).

Графикон 10. Број прегледаних хитних хируршких пацијената, 2008. и 2011. год.

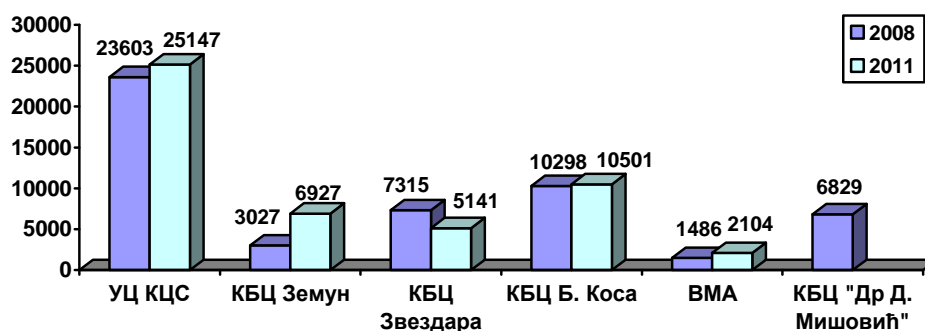
Највише пацијената збринута је у УЦ КЦС (25.147 или 50,5% од укупног броја), а затим у КБЦ „Бежанијска коса“ (10.501 или 21,1%). Најмање хитних пацијената је прегледано на ВМА (2.104 или 4,2%), графикон 11.

Графикон 11. Процентуална заступљеност прегледаних хитних хируршких пацијената по установама, јануар-јун 2011. год.

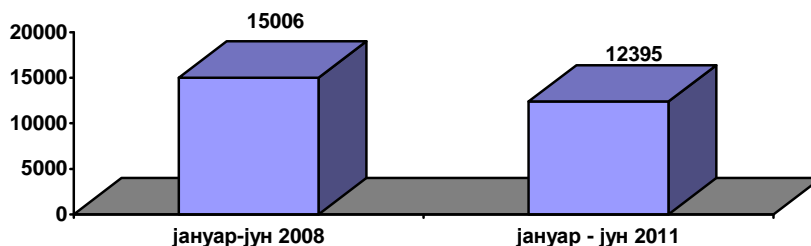
Број прегледаних хитних хируршких пацијената има тенденцију повећања у КБЦ „Земун“ (ова болница је 2008. године радила смањеним капацитетом због опсежних грађевинских радова, а у 2011. години је највећи део радова завршен). У УЦ КЦС и КБЦ „Бежанијска коса“ број прегледаних пацијената је скоро непромењен. У КБЦ „Звездара“ се смањује, док ови пацијенти нису примани у 2011. години у КБЦ „Др Драгиша Мишовић“, јер је Хируршка клиника због грађевинских радова била искључена из дежурства – те је приказан податак само за 2008. годину (графикон 12).

Графикон 12. Број прегледаних хитних хируршких пацијената по установама, јануар – јун 2008 и јануар – јун 2011. год.

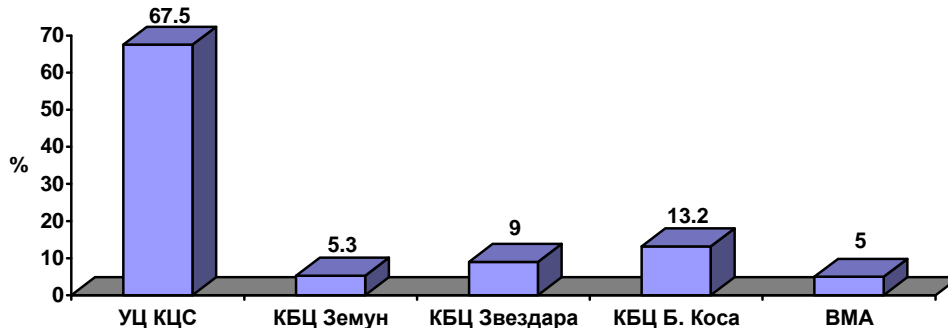
Од укупног броја збринутих пацијената, 12.395 или 24,9% (сваки четврти) је прегледано у току ноћи, у периоду од 19 до 7 часова. То је за 2.611 или 17,4% мање у односу на исти период 2008. године (Графикон 13).

Графикон 13. Број прегледаних хитних хируршких пацијената у току ноћи, 2008. и 2011. год.

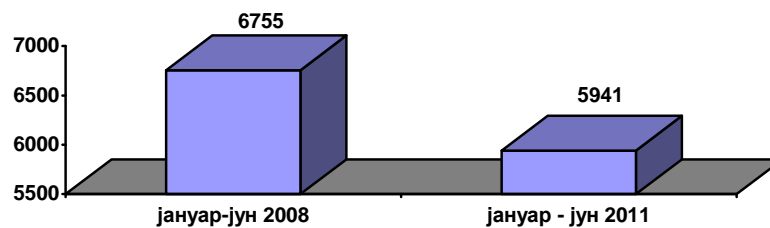
Више од половине пацијената (67,5%) којима је помоћ била потребна током ноћи прегледано је у УЦ КЦС, док је најмањи проценат регистрован у КБЦ „Земун“ (5,3%) и ВМА (5%),(графикон 14).

Графикон 14. Процентуална заступљеност прегледаних хитних хируршких пацијената у току ноћи по установама, јануар-јун 2011. год.

Хоспитализовано је 5.941 пацијената, односно сваки девети прегледани (11,9%). Пратећи смањење броја амбулантно прегледаних пацијената у односу на 2008. годину, број хоспитализованих пацијената је такође смањен и то за 814 или 12% (графикон 15).

Графикон 15. Хоспитализовани пацијенти у оквиру хитних хируршких служби, 2008. и 2011. год.

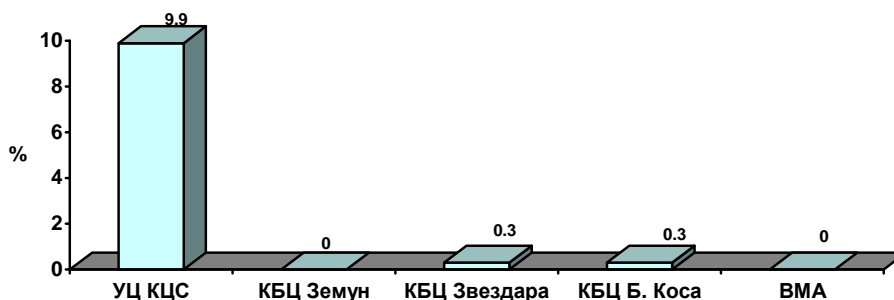

Процент хоспитализованих пацијената у односу на број амбулантно прегледаних и збринутих хитних случајева кретао се од 2,6% у КБЦ „Бежанијска коса“ до 29,8% у КБЦ „Земун“, где је највећи део радова због реконструкције завршен, због чега се у овој установи и региструје пораст процента примљених пацијената на болничко лечење. У УЦ КЦС, КБЦ „Звездара“ и ВМА хоспитализује се по око 11% прегледаних – без значајнијих промена у односу на предходне године. (табела 2).

Процент хоспитализованих од укупно прегледаних пацијената у току ноћи износио је 8,9% (сваки једанаести прегледани пацијент, што је мање него у периоду од 7 до 19 часова – 13%). Највише хоспитализованих пацијената у односу на број амбулантно прегледаних и збринутих хитних случајева у ноћним сатима је у КБЦ „Звездара“ (15,2%), а затим на ВМА (12,3%). Најмање је хоспитализовано од укупно прегледаних ноћу у КБЦ „Бежанијска коса“ (5,3%). Пада у очи да је у УЦ КЦС и КБЦ „Земун“ приближно исти проценат хоспитализовани (8,5% и 8,8%) и да је у овим установама, за разлику од других, проценат хоспитализованих пацијената у току ноћи мањи од процента хоспитализованих у периоду од 7 до 19 часова.

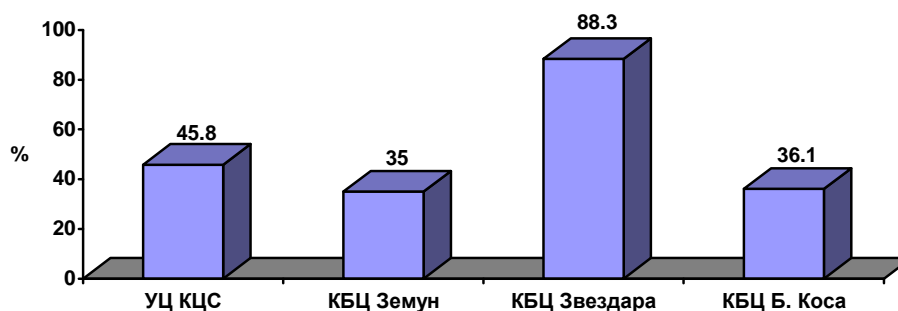
На лечење у друге установе, од укупно 49.820 прегледаних хируршких пацијената, упућено је 2.547 хитних пацијената или 5,1%. Највише пацијената, после прегледа и збрињавања, упућено је у друге установе из УЦ КЦС (2502 или 9,9% од укупног броја), графикон 16. Према добијеним подацима из осталих здравствених установа тај број је незнатан или ових пацијената није било.

Графикон 16. Процент хитних хируршких пацијената упућених на лечење у друге установе, јануар-јун 2011. год.

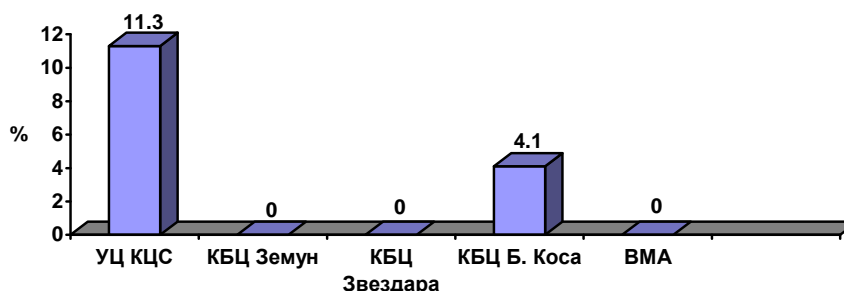
Од укупног броја хоспитализованих хитних хируршких пацијената, (5.941), оперисано је 2.611 или 43,9%, без података за ВМА и КБЦ „Др Драгиша Мишовић“. У УЦ КЦС хитно је оперисано (у току 72 сата) 1.284, односно 45,8%, затим у КБЦ „Земун“ (724 оперисаних или 35% од примљених у болницу) и у КБЦ „Бежанијска коса“ (97 оперисаних или 36,1%). Највећи проценат је у КБЦ „Звездара“, где је са 506 оперисаних пацијената у току прва 72 сата, постигнут проценат од 88,3% (графикон 17).

Графикон 17. Процентуална заступљеност оперисаних од укупно хоспитализованих хитних хируршких пацијената по установама, јануар-јун 2011. год.

Код 329 хоспитализованих пацијената (5,5%) лечење је завршено смртним исходом у прва 72 сата од болничког пријема. Стопа леталитета је највећа у УЦ КЦС (11,3%), а најмања у КБЦ „Бежанијска коса“ (4,1%). Према добијеним подацима у КБЦ „Звездара“ и ВМА није било смртних исхода у првих 72 сата од болничког пријема, а у КБЦ „Земун“ је био само 1 случај (графикон 18).

Графикон 18. Стопа леталитета у првих 72 часа од болничког пријема у периоду јануар-јун 2011. год.

Број прегледаних хитних пацијената у току дана – дневна фреквенца, рачунат је на број дана у којима установе врше збрињавање хитних стања, односно на 182 дана у УЦ КЦС, 91 дан у клиничко-болничким центрима, а 129 дана у ВМА (120 дана дежурства у периоду јануар – април и 9 дана дежурства у мају и јуну). На тај начин израчуната дневна фреквенца у периоду јануар – јун 2011. године, врло је различита међу установама. Највећа је у УЦ КЦС – 138 и КБЦ „Бежанијској коси“ – 116, а најмања на ВМА – 16 пацијената дневно. У КБЦ „Земун“ је износила 77, а у КБЦ „Звездара“ 57. (табела 2).

Амбулантно прегледани и хоспитализовани пацијенти у хитним хируршким службама (I – VI 2011. год.)

Табела 2.

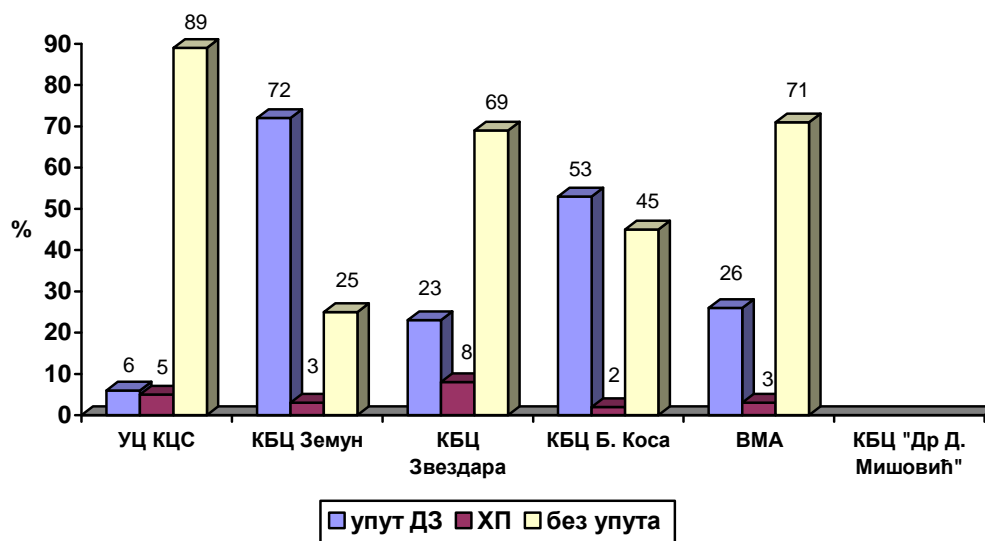
Р. бр.	ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Број постелења	Време у току дана	Укупно прегледаних	Укупно хоспитализованих	%	Дневна фреквенција	
							прегледаних	хоспитализованих
1	КЦС – УРГЕНТНИ ЦЕНТАР	121	00-24 часа	25174	2803	11.1	138.2	15.4
			19-07	8369	709	8.5	46.0	3.9
2	КБЦ "БЕЖАНИЈСКА КОСА"	62	00-24 часа	10501	269	2.6	115.4	3,0
			19-07	1627	87	5.3	17.9	1.0
3	КБЦ "ЗЕМУН"	19	00-24 часа	6927	2066	29.8	76.1	22.7
			19-07	656	58	8.8	7.2	0.6
4	КБЦ "ДР Д.МИШОВИЋ"*	119	00-24 часа					
			19-07					
5	КБЦ "ЗВЕЗДАРА"	107	00-24 часа	5141	573	11.1	56.5	6.3
			19-07	1119	170	15.2	12.3	1.9
6	ВМА**	229	00-24 часа	2104	230	10.9	16.3	1.8
			19-07	624	77	12.3	4.8	0.6
УКУПНО (2 – 6)		536	00-24 часа	24673	3138	12.7		
			19-07	4026	392	9.7		
СВЕГА (1 – 6)		657	00-24 часа	49820	5941	11.9		
			19-07	12395	1101	8.9		

* Због пожара и реконструктивних радова Клиника за хирургију није била у распореду хитног пријема

** Од 01.05.2011. год. ВМА је укључена само средом у збрињавање хитних случајева код цивилних осигураника

Од укупног броја прегледаних пацијената, 27,7% су били пацијенти са упутом из дома здравља, 4,2% пацијенти које је довезла служба хитне помоћи, а највећи број, 68,1% је користио здравствену заштиту без упута. Највише пацијената који су збринуте без упута било је у УЦ КЦС, 89% и ВМА, 71%. Највећа заступљеност пацијената са упутом из дома здравља била је у КБЦ „Земун“, 72% и КБЦ „Бежанијска коса“, 53%. Највећа заступљеност пацијената које је довезла служба хитне помоћи је у КБЦ „Звездара“, 8%, док је у осталим установама мање од 5% прегледаних пацијената довезла служба хитне помоћи (графикон 19).

Графикон 19. Удео пацијената према начину коришћења хитне здравствене заштите, јануар-јун 2011. год.

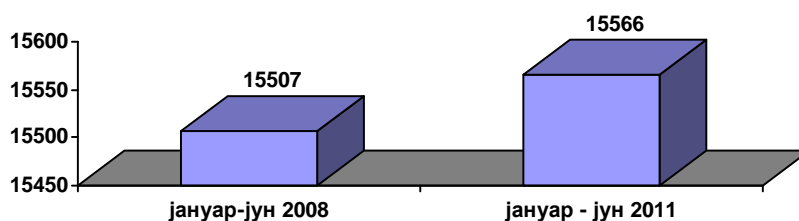

III Ургентна стања у неурохирургији

Ургентна стања у неурохирургији збрињавана су у овом извештајном периоду у Ургентном центру Клиничког центра Србије (УЦ КЦС), Војно медицинској академији - ВМА (од 01.05.2011. године само средом) и КБЦ "Земун".

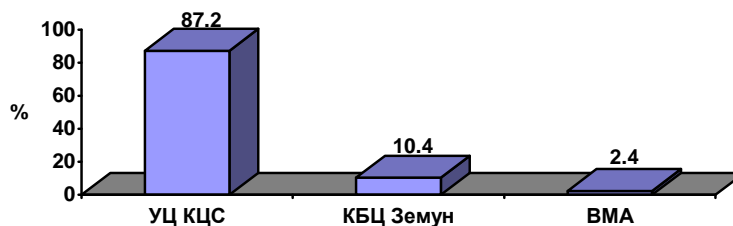
Укупно је прегледано 15.566 пацијената, што је скоро уједначено са бројем прегледаних пацијената 2008. године (графикон 20).

Графикон 20. Број прегледаних хитних неурохируршких пацијената, 2008. и 2011. год.

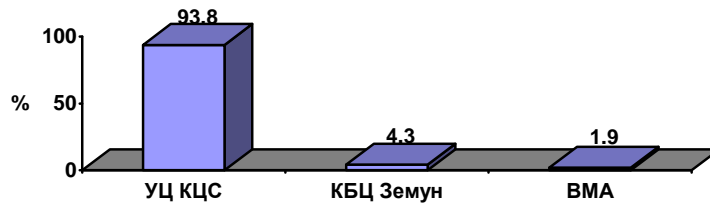
Највише пацијената збринута је у УЦ КЦС (13.577 или 87,2% од укупног броја), а затим у КБЦ „Земун“ (1.612 или 10,4%). Најмање хитних пацијената је прегледано на ВМА (377 или 2,4%), графикон 21.

Графикон 21. Процентуална заступљеност прегледаних хитних неурохируршких пацијената по установама, јануар-јун 2011. год.

Од укупног броја збринутих пацијената, 6.047 или 38,8% је прегледано у току ноћи, у периоду од 19 до 7 часова. Готово сви пацијенти (93,8%) којима је помоћ била потребна током ноћи, прегледано је у УЦ КЦС, док је у КБЦ „Земун“ прегледано 4,3%, а на ВМА најмање, свега 1,9% (графикон 22).

Графикон 22. Процентуална заступљеност прегледаних хитних пацијената у току ноћи по установама, јануар-јун 2011. год.

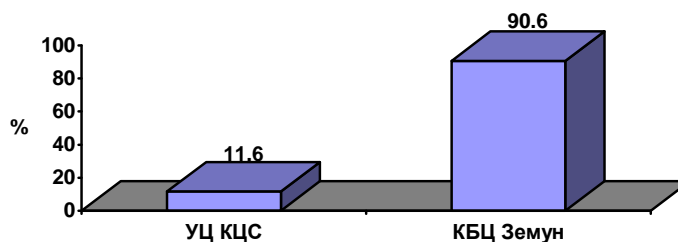

Хоспитализовано је 1.605 пацијената, односно сваки десети прегледани пацијент (10,3%). Процент хоспитализованих пацијената у односу на број амбулантно прегледаних и збринутих хитних случајева, кретао се од најмање 9,9% у УЦ КЦС, до највише 19,1% на ВМА. У КБЦ „Земун“ тај проценат је износио 11,2%. (Табела 3).

Процент хоспитализованих од укупно прегледаних пацијената у току ноћи износио је 9,5% (само нешто мање него у периоду од 7 до 19 часова – 10,8%). Највише хоспитализованих пацијената у односу на број амбулантно прегледаних и збринутих хитних случајева у ноћним сатима, такође је био на ВМА (14%), док је најмањи био у КБЦ „Земун“ (4,6%). У УЦ КЦС тај проценат је износио 9,7% и није било значајне разлике у односу на период дана.

На лечење у друге установе, од укупно 15.566 прегледаних неурохируршких пацијената, упућено је 2.168 хитних пацијената, сви из УЦ КЦС, што чини 16% у односу на број прегледаних у овој установи (13.577). Према добијеним подацима из осталих здравствених установа ових пацијената није било.

Графикон 23. Процентуална заступљеност оперисаних од укупно хоспитализованих хитних неурохируршких пацијената по установама, јануар-јун 2011. год.

Од укупног броја хоспитализованих хитних неурохируршких пацијената, (1.605), оперисано је 321 или 20%, без података за ВМА. Иако је у КБЦ „Земун“ број хоспитализованих неурохируршких случајева 7 пута мањи него у УЦ КЦС, број оперисаних у ове две установе је приближно исти. Другим речима у УЦ КЦС оперисано је 157 хоспитализованих пацијената или 11,6%, док је у КБЦ „Земун“ оперисано 164 пацијента или 90,6% од броја хоспитализованих (графикон 23).

Код 198 хоспитализованих пацијената (12,3%) лечење је завршено смртним исходом у прва 72 сата од болничког пријема. Сви случајеви су регистровани у УЦ КЦС, те стопа леталитета у овој установи износи 14,6%.

Број прегледаних хитних пацијената у току дана – дневна фреквенца, рачунат је на број дана у којима установе врше збрињавање хитних стања, односно на 182 дана у УЦ КЦС, 91 дан у КБЦ „Земун“ и на 129 дана у ВМА (120 дана дежурства у периоду јануар – април и 9 дана дежурства у мају и јуну). На тај начин израчуната дневна фреквенца у периоду јануар – јун 2011. године, врло је различита међу установама. Највећа је у УЦ КЦС – 75, а најмања на ВМА – 3 пацијената дневно. (табела 3).

**Амбулантно прегледани и хоспитализовани пацијенти
у хитним неурохируршким службама (I – VI 2011. год.)**

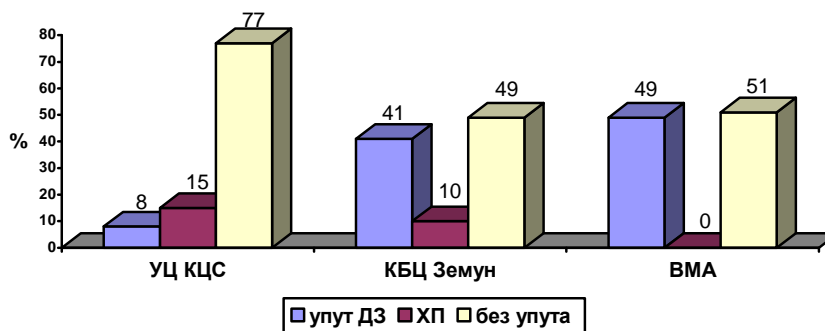
Табела 3.

Р. бр.	ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Број посто-ља	Време у току дана	Укупно прегледа-них	Укупно хоспи-тализо-ваних	%	Дневна фреквенција	
							прегледа-них	хоспита-лизованих
1	КЦС – УРГЕНТНИ ЦЕНТАР	30	00-24 часа	13577	1352	9.9	74.6	7.4
			19-07	5670	548	9.7	31.1	3.0
2	КБЦ "ЗЕМУН"	30	00-24 часа	1612	181	11.2	17.7	2.0
			19-07	263	12	4.6	2.9	0.1
3	ВМА*	23	00-24 часа	377	72	19.1	2.9	0.6
			19-07	114	16	14.0	0.9	0.1
УКУПНО (2 – 3)		53	00-24 часа	1989	253	12.7		
			19-07	377	28	7.4		
СВЕГА (1 – 3)		83	00-24 часа	15566	1605	10.3		
			19-07	6047	576	9.5		

* Од 01.05.2011. год. ВМА је укључена само средом у збрињавање хитних случајева код цивилних осигураника

Од укупног броја прегледаних пацијената, 12,2% су били пацијенти са упутом из дома здравља, 13,8% пацијенти које је довезла служба хитне помоћи, а највећи број, 74,0% је користио здравствену заштиту без упута. Највише пацијената који су збринуте без упута било је у УЦ КЦС, 77%, затим у ВМА, 51% и у КБЦ „Земун“ 49%. Највећа заступљеност пацијената са упутом из дома здравља била је у ВМА, 49%, затим у КБЦ „Земун“, 41% док је у УЦ КЦС заступљеност пацијената са упутом из дома здравља била свега 8%. Највећа заступљеност пацијената које је довезла служба хитне помоћи је у УЦ КЦС, 15%, у КБЦ „Земун“, 10%, док у ВМА није било прегледаних пацијената које је довезла служба хитне помоћи (графикон 24).

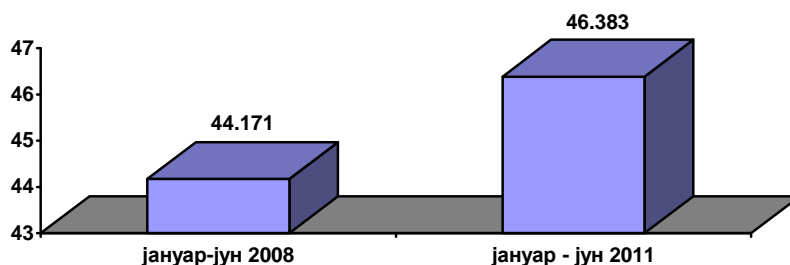
Графикон 24. Удео пацијената према начину коришћења хитне здравствене заштите, јануар-јун 2011. год.

IV Ургентна стања у трауматологији – ортопедији

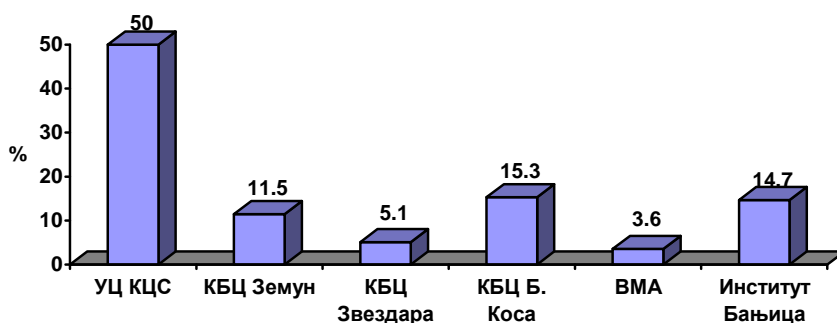
Ургентна стања у трауматологији-ортопедији збрињавана су у периоду јануар-јун 2011. године у Ургентном центру Клиничког центра Србије (УЦ КЦС), Војномедицинској академији-ВМА (од 01.05.2011. године само средом), Институту за ортопедско-хируршке болести „Бањица“ и 3 клиничко – болничка центра (са изузетком КБЦ „Др Драгиша Мишовић“ – Дедиње, где не постоји ортопедско – трауматолошко одељење). На укупном нивоу прегледано је 46.383 пацијента, што је за 2.212 пацијената или 5% више у односу на исти период 2008. године (графикон 25).

Графикон 25. Број прегледаних хитних трауматолошко-ортопедских пацијената, 2008. и 2011. год.

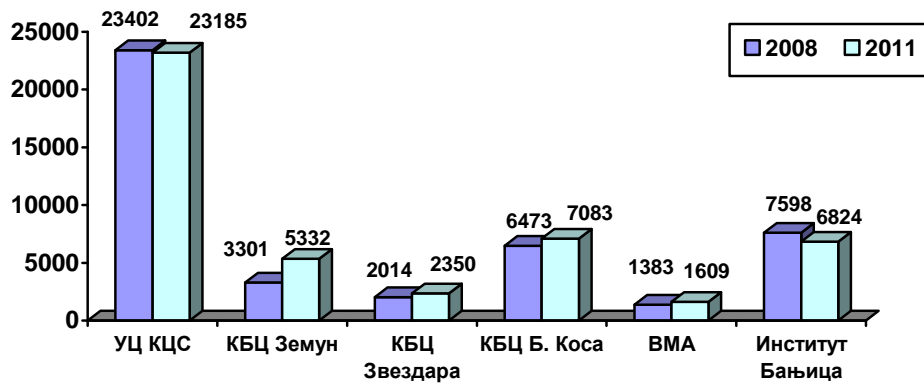
Највише пацијената збринута је у УЦ КЦС (23.185 или 50% од укупног броја), а затим у КБЦ „Бежанијска коса“ (7.083 или 15,3%). Најмање хитних пацијената је прегледано на Војно медицинској академији (1690 или 3,6%), графикон 26.

Графикон 26. Процентуална заступљеност прегледаних хитних пацијената по установама, јануар-јун 2011. год.

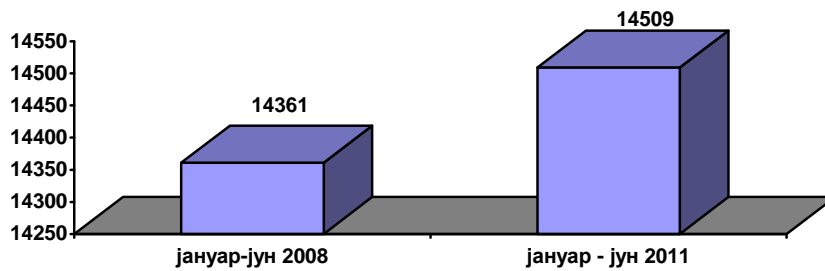
Број прегледаних хитних трауматолошко-ортопедских пацијената има тенденцију повећања у КБЦ „Земун“ (ова болница је 2008. године радила смањеним капацитетом због опсежних грађевинских радова). У осталим установама број прегледаних пацијената је скоро непромењен, док је на Институту за ортопедско-хируршке болести „Бањица“ смањен (графикон 27).

Графикон 27. Број прегледаних хитних трауматолошко-ортопедских пацијената по установама, јануар – јун 2008 и јануар –јун 2011. год.

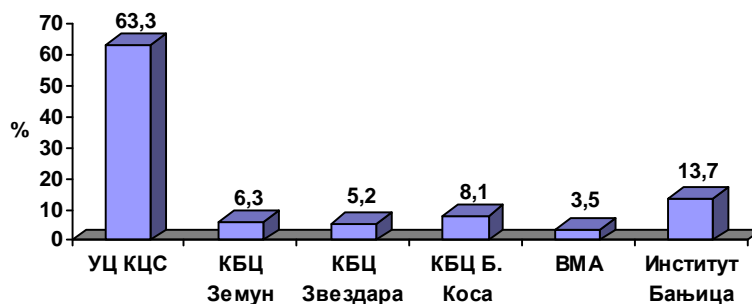
Од укупног броја збринутих пацијената, 14.509 или 31,3% је прегледано у току ноћи, у периоду од 19 до 7 часова. То је за 148 или 1% више у односу на исти период 2008. Године (графикон 28).

Графикон 28. Број прегледаних хитних трауматолошко-ортопедских пацијената у току ноћи, 2008. и 2011. год.

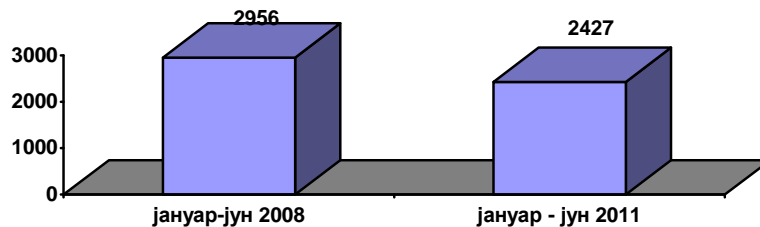
Више од половине пацијената (63,3%) којима је помоћ била потребна током ноћи прегледано је у УЦ КЦС (графикон 29), а затим следи Институт „Бањица“ са свега 13,7%.

Графикон 29. Процентуална заступљеност прегледаних хитних пацијената у току ноћи по установама, јануар-јун 2011. год.

Укупно је хоспитализовано 2.427 пацијената. Иако је број амбулантно прегледаних пацијената повећан у односу на 2008. годину, број хоспитализованих пацијената је смањен за 529 или 17,9% (графикон 30).

Графикон 30. Хоспитализовани пацијенти у оквиру хитних трауматолошко-ортопедских служби, 2008. и 2011. год.

Процент хоспитализованих пацијената у односу на број амбулантно прегледаних и збринутих хитних случајева износио је 5,2% и кретао се од 2,4% у КБЦ „Бежанијска коса“ и 3,6% у УЦ КЦС до 10,5% у КБЦ „Земун“ (табела 4).

У УЦ КЦС дању се у просеку прегледало 60,0% од укупно прегледаних пацијената, а ноћу 40,0%. У осталим здравственим установама тај однос прегледаних износи у току дана 70,0%, а 30,0% ноћу.

Процент хоспитализованих од укупно прегледаних пацијената у току ноћи износио је 3,5% (што је мање него у периоду од 7 до 19 часова – 6%). Највише хоспитализованих пацијената у односу на број амбулантно прегледаних и збринутих хитних случајева у току ноћи је у КБЦ „Звездара“ (8,1%) и ВМА (8,1%), а најмањи у УЦ КЦС (2,4%).

На лечење у друге установе упућено је 1.161 хитних пацијената (2,5%), од којих су готово сви били прегледани у УЦ КЦС (1.158), а свега 3 у КБЦ „Звездара“. Према добијеним подацима у КБЦ „Земун“, КБЦ „Бежанијска коса“, Институту за ортопедско-хируршке болести „Бањица“ и ВМА није било пацијената који су упућени на даље лечење у друге установе, већ су комплетно збринути на месту где су и прегледани.

Од 1.796 хоспитализованих пацијената (не рачунајући лечене у Институту за ортопедско хируршке болести „Бањица“), код 23 пацијента (1,3%) лечење је завршено смртним исходом у прва 72 сата од болничког пријема. Сви ови пацијенти су умрли у УЦ КЦС, због чега стопа леталитета у тој установи износи 2,8%. Напомиње се да за Институт за ортопедско хируршке болести „Бањица“ нема података о исходу лечења.

Број прегледаних хитних пацијената у току дана – дневна фреквенца, рачунат је на број дана у којима установе врше збрињавање хитних стања, односно на 182 дана у УЦ КЦС, 91 дан у клиничко-болничким центрима, 52 дана у Институту за ортопедско-хируршке болести „Бањица“, а 129 дана у ВМА (120 дана дежурства у периоду јануар – април и 9 дана дежурства у мају и јуну). На тај начин израчуната дневна фреквенца у периоду јануар-јун 2011. године, износила је од најмање 12 амбулантно прегледаних и збринутих пацијената у Војно медицинској академији-ВМА до највише око 130 пацијената у УЦ КЦС и Институту за ортопедско-хируршке болести „Бањица“ (табела 4).

Амбулантно прегледани и хоспитализовани пацијенти у хитним трауматолошко – ортопедским службама (I – VI 2011. год.)

Табела 4.

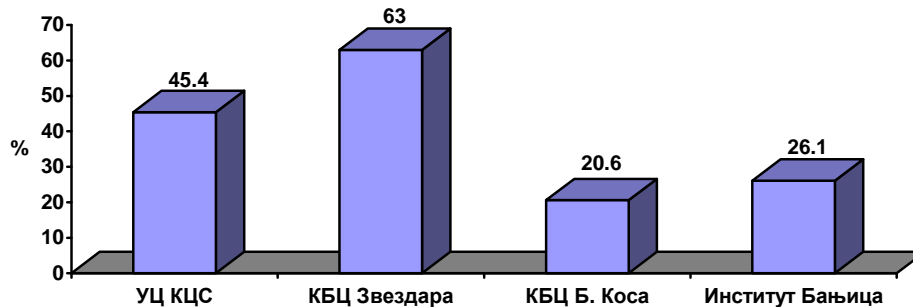
Р. бр.	ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Број постеља	Време у току дана	Укупно прегледаних	Укупно хоспитализованих	%	Дневна фреквенција	
							прегледа-них	хоспита-лизованих
1	КЦС – УРГЕНТНИ ЦЕНТАР	46	00-24 часа	23185	835	3.6	128.0	4.6
			19-07	9187	226	2.4	50.7	1.2
2	КБЦ "БЕЖАНИЈСКА КОСА"	27	00-24 часа	7083	170	2.4	78.7	1.8
			19-07	1172	41	3.4	13.0	0.4
3	КБЦ "ЗЕМУН"	46	00-24 часа	5332	564	10.5	59.2	6.2
			19-07	911	16	1.7	10.1	0.1
4	ИНСТ. ЗА ОРТОПЕД. ХИРУР. БОЛЕСТИ "БАЊИЦА"	20	00-24 часа	6824	631	9.2	131.2	12.1
			19-07	1985	153	7.7	38.2	2.9
5	КБЦ "ЗВЕЗДАРА"	25	00-24 часа	2350	119	5.1	26.1	1.3
			19-07	749	35	8.1	8.3	0.3
6	ВМА*	30	00-24 часа	1609	108	6.7	12.4	0.8
			19-07	505	41	8.1	3.9	0.3
УКУПНО (2 – 6)		148	00-24 часа	23198	1592	6.9		
			19-07	5322	286	5.4		
СВЕГА (1 – 6)		194	00-24 часа	46383	2427	5.2		
			19-07	14509	512	3.5		

* Од 01.05.2011. године ВМА је укључена средом у збрињавању хитних случајева код ургентних стања.

Од укупног броја хоспитализованих, у првих 72 сата оперисано је 654 или 26,9%. Највећи проценат оперисаних од хоспитализованих био је у КБЦ „Звездара“ (63% - 75 пацијената), а затим следи УЦ КЦС (379 пацијената - 45,4%), Институт за ортопедско-хируршке болести "Бањица" (26,1% - 165 пацијената) и КБЦ

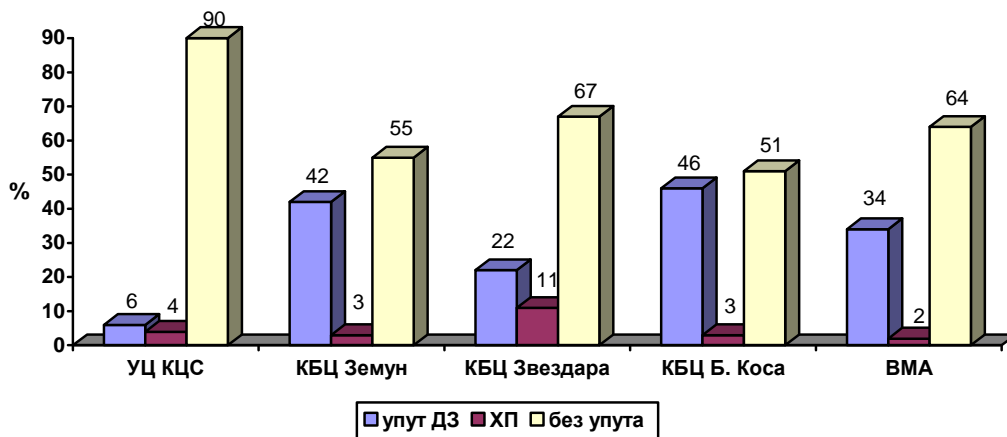
„Бежанијска коса“ (35 оперисаних – 20,6%). У овом извештајном периоду ВМА није доставио податке о хитно оперисаним пацијентима. Такође, број оперисаних није приказан ни у КБЦ „Земун“ (графикон 31).

Графикон 31. Процентуална заступљеност оперисаних од укупно хоспитализованих хитних пацијената у области ортопедије-трауматологије по установама, јануар-јун 2011. год.

Од укупног броја прегледаних пацијената, 20% су били пацијенти са упутом из дома здравља, 4% пацијенти које је довезла служба хитне помоћи, а највећи број, 76% је користио здравствену заштиту без упута. Највише пацијената који су збринуте без упута било је у УЦ КЦС, 90% и КБЦ „Звездара“, 67%. Највећа заступљеност пацијената са упутом из дома здравља била је у КБЦ „Бежанијска коса“ (46%) и КБЦ „Земун“ (42%). Највећа заступљеност пацијената које је довезла служба хитне помоћи је у КБЦ „Звездара“, 11%. (графикон 32). Из Института за ортопедско-хируршке болести "Бањица" подаци нису достављени.

Графикон 32. Пацијенти прегледани на хитном пријему према начину доласка, јануар-јун 2011. год.

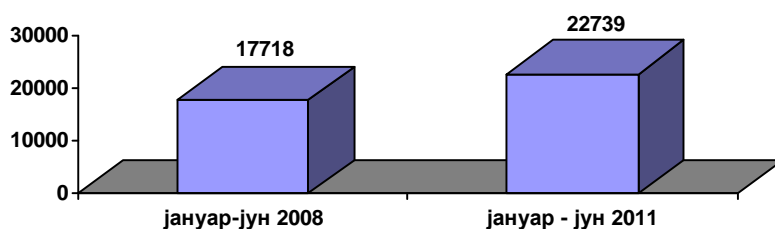

V Ургентна стања у урологији

Збрињавање ургентних стања у области урологије одвија се у Ургентном центру Клиничког центра Србије (УЦ КЦС), Војно медицинској академији - ВМА (од 01.05.2011. сваке среде у месецу) и клиничко болничким центрима (4).

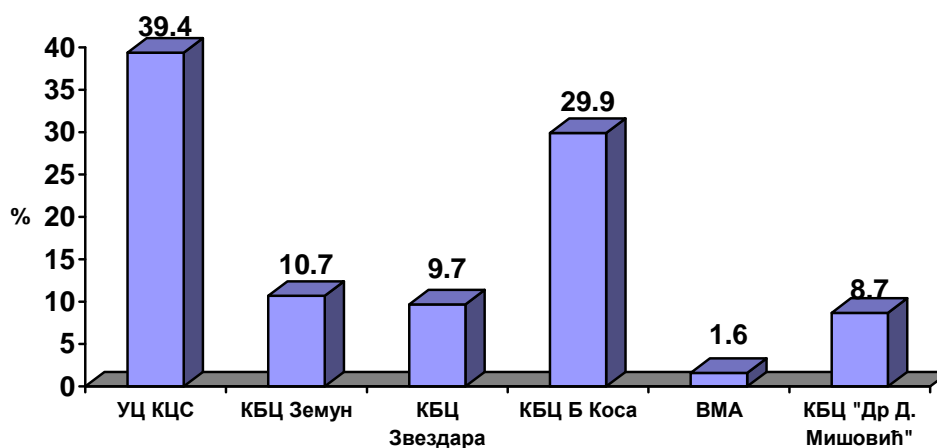
Укупно је прегледано 22.739 пацијената, што је више за 5.021 пацијената или 28% у односу на исти период 2008. године (графикон 33).

Графикон 33. Број прегледаних хитних уролошких пацијената, 2008. и 2011. год.

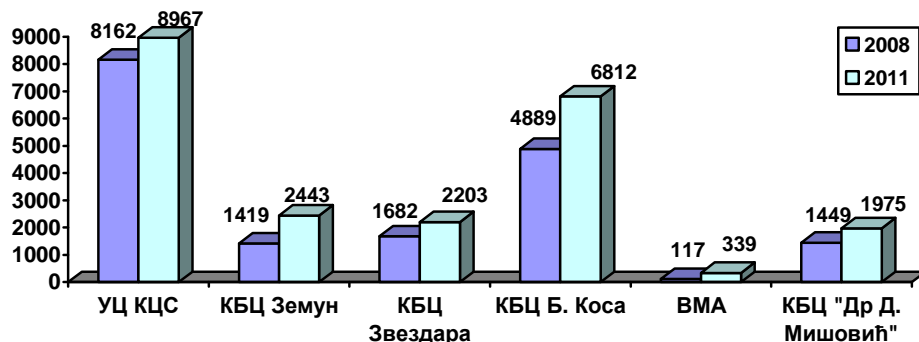
Највише пацијената прегледано је и збринато је у УЦ КЦС (8.967 или 39,4% од укупног броја), а затим у КБЦ „Бежанијска коса“ (6.812 или 29,9%). Најмање хитних пацијената је прегледано на ВМА (339 или 1,6%), графикон 34.

Графикон 34. Процентуална заступљеност прегледаних хитних уролошких пацијената по установама, јануар-јун 2011. год.

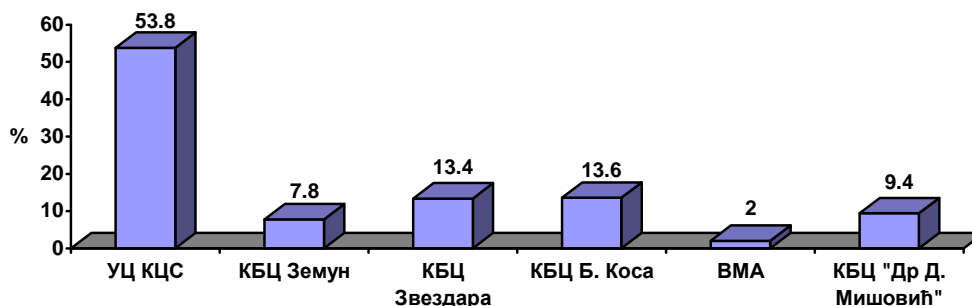
Број прегледаних хитних уролошких пацијената има тенденцију повећања, како на укупном нивоу, тако и у свакој здравственој установи која је укључена у дежурство (графикон 35).

Графикон 35. Број прегледаних хитних уролошких пацијената по установама, јануар – јун 2008 и јануар –јун 2011. год.

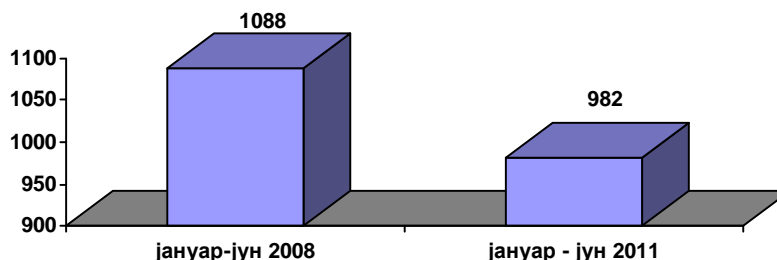
Од укупног броја збринутих пацијената, 3.801 или 16.7% је прегледано у току ноћи, у периоду од 19 до 7 часова. Више од половине пацијената којима је помоћ била потребна током ноћи прегледано је у УЦ КЦС (графикон 36).

Графикон 36. Процентуална заступљеност прегледаних хитних пацијената у току ноћи по установама, јануар-јун 2011. год.

Хоспитализовано је укупно 982 пацијената или 4,3% од укупно прегледаних. Иако је број амбулантно прегледаних пацијената повећан у односу на 2008. годину, број хоспитализованих пацијената је смањен за 106 или 9,7% (графикон 37).

Графикон 37. Хоспитализовани пацијенти у оквиру хитних уролошких служби, 2008. и 2011. год.

Процент хоспитализованих пацијената у односу на број амбулантно прегледаних и збринутих хитних случајева кретао се од 0,1% у КБЦ „Бежанијска коса“ до 21,7% у КБЦ „Земун“ (табела 5).

Збрињавање ургентних стања у области урологије у УЦ КЦС је износило у просеку 49 дневно прегледаних и 1 хоспитализован, односно 1,4% хоспитализованих од укупног броја прегледаних. У КБЦ „Земун“ тај однос је изузетно висок, (дневно 27 прегледаних и 6 хоспитализованих) што тражи додатну анализу.

Процент хоспитализованих од укупно прегледаних пацијената у току ноћи износио је 3,4%. Највише хоспитализованих пацијената у односу на број амбулантно прегледаних и збринутих хитних случајева у току ноћи је у Војно медицинској академији (17,9%) и у КБЦ „Др Драгиша Мишовић“ (11,4%), а најмање у КБЦ „Бежанијска коса“ (0,3%) и УЦ КЦС (1,6%).

На лечење у друге установе упућено је 269 хитних пацијената, а од тога је из УЦ КЦС је упућено 204 прегледаних пацијената или 2,3% од укупног броја прегледаних у овој установи. У КБЦ „Др Драгиша Мишовић“ упућено је на лечење у другу установу 64 прегледаних пацијената (3,2% од укупно прегледаних), док је у КБЦ „Звездара“ упућен у другу установу 1 хитни пацијент. Према добијеним подацима у КБЦ „Земун“, КБЦ „Бежанијска коса“ и ВМА није било пацијената који су упућени на даље лечење у друге установе.

Од укупно хоспитализована 982 пацијента, код 1 пацијента лечење је завршено смртним исходом у прва 72 сата од болничког пријема (стопа леталитета је 0,1%) и то у УЦ КЦС.

Број прегледаних хитних пацијената у току дана – дневна фреквенца, рачунат је на број дана у којима установе врше збрињавање хитних стања, односно на 182 дана у УЦ КЦС, 91 дан у клиничко-болничким центрима, а 129 дана у ВМА (120 дана дежурства у периоду јануар – април и 9 дана дежурства у мају и јуну). На тај начин израчуната дневна фреквенца у периоду јануар – јун 2010. године, кретала се од најмање 3 амбулантно прегледана и збринута пацијената у ВМА до 76 у КБЦ „Бежанијска коса“ и 50 пацијената у УЦ (табела 5).

Амбулантно прегледани и хоспитализовани пацијенти у хитним уролошким службама (I – VI 2011. год.)

Табела 5.

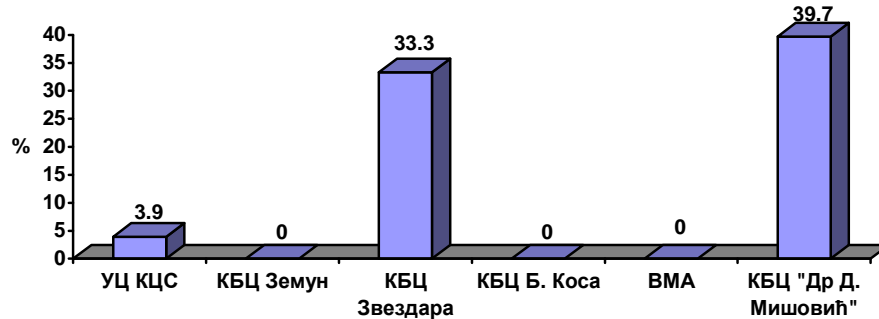
Р. бр.	ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Број постеља	Време у току дана	Укупно прегледаних	Укупно хоспитализованих	%	Дневна фреквенција	
							прегледа-них	хоспита-лизованих
1	КЦС-УРГЕНТНИ ЦЕНТАР*	158	00-24 часа	8967	128	1.4	49.5	0.7
			19-07	2045	34	1.6	11.2	0.1
2	КБЦ "БЕЖАНИЈСКА КОСА"	32	00-24 часа	6812	12	0.1	75.6	0.1
			19-07	518	2	0.3	5.7	0.0
3	КБЦ "ЗЕМУН"	30	00-24 часа	2443	531	21.7	27.1	5.9
			19-07	298	12	4.0	3.3	0.1
4	КБЦ "ДР Д.МИШОВИЋ"	19	00-24 часа	1975	131	6.6	21.9	1.4
			19-07	357	41	11.4	3.9	0.4
5	КБЦ "ЗВЕЗДАРА"	40	00-24 часа	2203	120	5.4	24.4	1.3
			19-07	505	27	5.3	5.6	0.3
6	ВМА**	15	00-24 часа	339	60	17.6	2.6	0.4
			19-07	78	14	17.9	0.6	0.1
УКУПНО (2 – 6)			00-24 часа	13772	854	6.2		
			19-07	1756	96	5.4		
СВЕГА (1 – 6)			00-24 часа	22739	982	4.3		
			19-07	3801	130	3.4		

* Не постоје постеље у Ургентном центру за хитне уролошке случајеве, већ се користе 158 постеља са Института за урологију и нефрологију.

** Од 01.05.2011. године ВМА је укључена средом у збрињавању хитних случајева код ургентних стања.

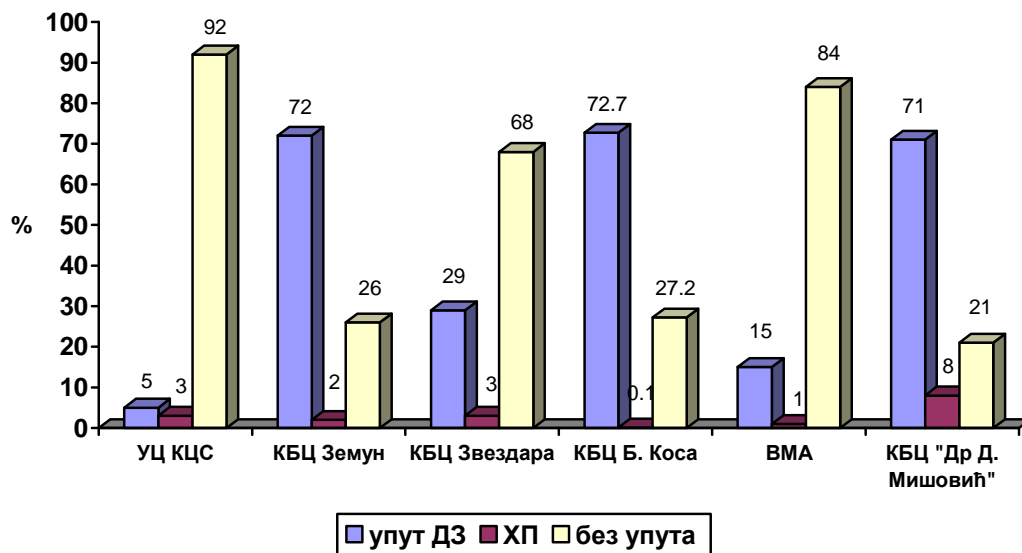
Од укупног броја хоспитализованих, у области урологије, у првих 72 сата оперисано је 97 или 9,9%. Највећи проценат оперисаних од хоспитализованих био је у КБЦ „Др Драгиша Мишовић“ (40% - 52 пацијента) и КБЦ „Звездара“ (33,3% - 40 пацијената), док је у УЦ КЦС у првих 72 сата оперисано 5 пацијената – 3,9%), графикон 38. У овом извештајном периоду ВМА, КБЦ „Бежанијска коса“ и КБЦ „Земун“ нису доставили податке о хитно оперисаним пацијентима.

Графикон 38. Процентуална заступљеност оперисаних од укупно хоспитализованих хитних пацијената у области урологије по установама, јануар-јун 2011. год.

Од укупног броја прегледаних пацијената, 41% су били пацијенти са упутом из дома здравља, 2% пацијенти које је довезла служба хитне помоћи, а највећи број, 57%, користио је здравствену заштиту без упута. Највише пацијената од укупно прегледаних, без упута било је у УЦ КЦС, 92% и КБЦ „Звездара“, 68%. Највећа заступљеност пацијената са упутом из дома здравља била је у КБЦ „Бежанијска коса“ (73%) и КБЦ „Земун“ (72%). Највећа заступљеност пацијената које је довезла служба хитне помоћи је у КБЦ „Др Драгиша Мишовић“ (8%). (графикон 39).

Графикон 39. Удео пацијената према начину доласка/коришћења хитне здравствене заштите, јануар-јун 2011. год.

VI Ургентна стања код одраслих пацијената – општи осврт

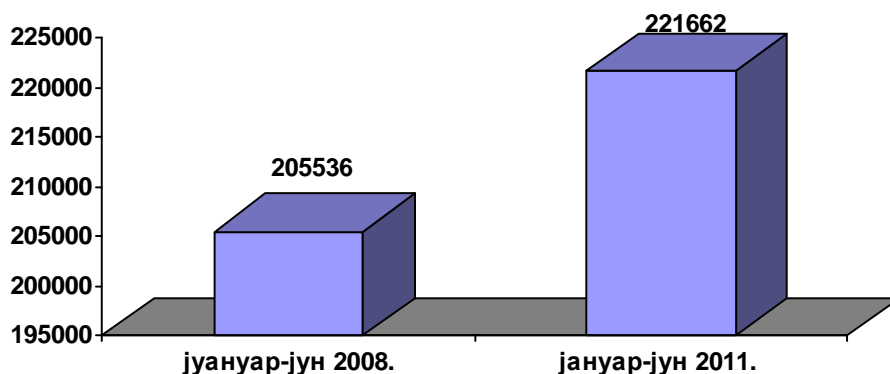
Овом анализом обухваћено је збрињавање хитних стања **одраслих пацијената** у областима интерне медицине и неурологије, хирургије, неурохирургије, ортопедије и трауматологије и урологије у 7 здравствених установа у Београду.

Ургентни центар Клиничког центра Србије врши збрињавање хитних стања 24 сата дневно, 365 дана у години. Клиничко-болнички центри су укључени у систем дежурства сваки други дан, Институт за ортопедско-хируршке болести „Бањица“ је дежуран понедељком и четвртком (2 дана недељно), а Војномедицинска академија је збрињавала хитна стања код цивилних осигураника сваки дан у периоду од 1. јануара 2008. године до 1. маја 2011. године, а од 1. маја 2011. године једном недељно (сваке среде). И у овом извештајном периоду КБЦ „Др Драгиша Мишовић“ је радио смањеним капацитетом због последица пожара, тако да није вршено збрињавање хитних хируршких пацијената, а интернистички пацијенти су збрињавани у мањем броју.

За потребе ове анализе вршено је упоређивање рада здравствених установа на збрињавању хитних стања у периоду јануар - јун 2011. године са истим периодом 2008. године.

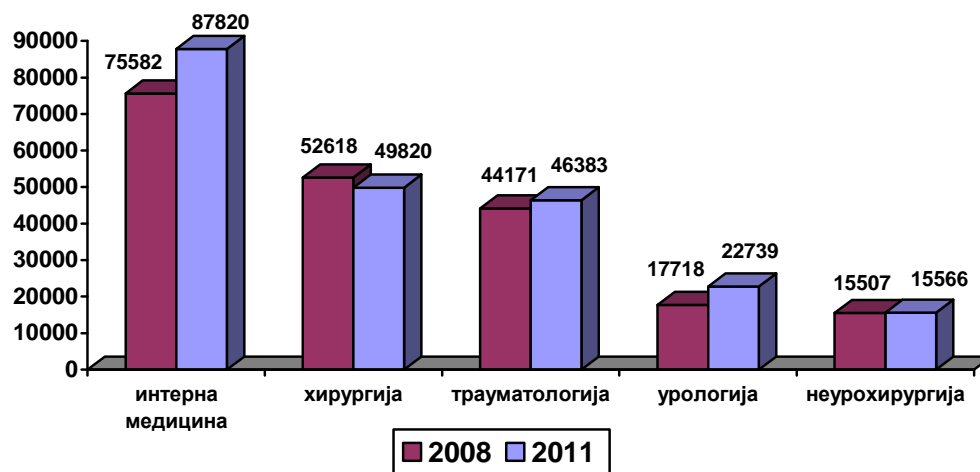
Посматрајући све напред изнете медицинске дисциплине, у првих шест месеци 2011. године укупно је прегледано 221.662 пацијената са ургентним стањем и/или обољењем. То је за 16.126 (7,8%) више у односу на исти период 2008. године (графикон 40).

Графикон 40. Број прегледаних хитних пацијената, 2008. и 2011. год.

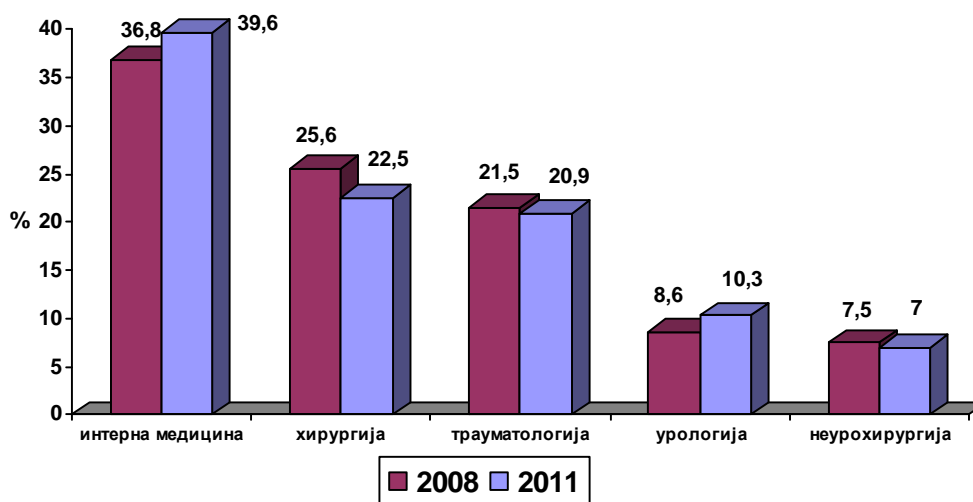
Број прегледаних хитних пацијената повећан је у областима интерне медицине и неврологије (за 12.238 или 16%), урологије (за 5.021 или 28%) и ортопедије и трауматологије (за 2.212 или 5%), смањен у области хирургије (за 2.768 или 5,3%), док је у области неурохирургије број прегледаних пацијената скоро непромењен у посматраном периоду (графикон 41).

Графикон 41. Број прегледаних хитних пацијената по областима медицине, 2008. и 2011. год.

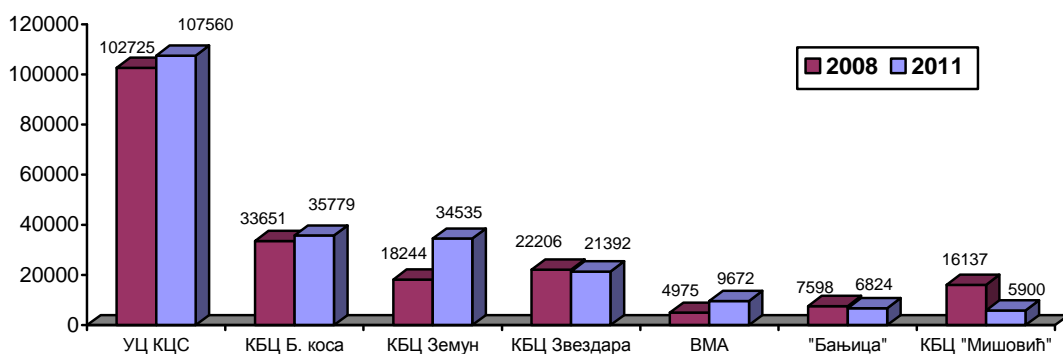
Око 60% прегледаних хитних пацијената је било хируршких, а око 40% интернистичких. Посматрајући по областима медицине, међу прегледаним хитним пацијентима, највише су заступљени интернистички пацијенти (39,6%) и њихов удео је повећан у односу на 2008. годину. Најмање су заступљени хитни уролошки и неурохируршки пацијенти (графикон 42).

Графикон 42. Удео прегледаних хитних пацијената по областима медицине, 2008. и 2011. год.

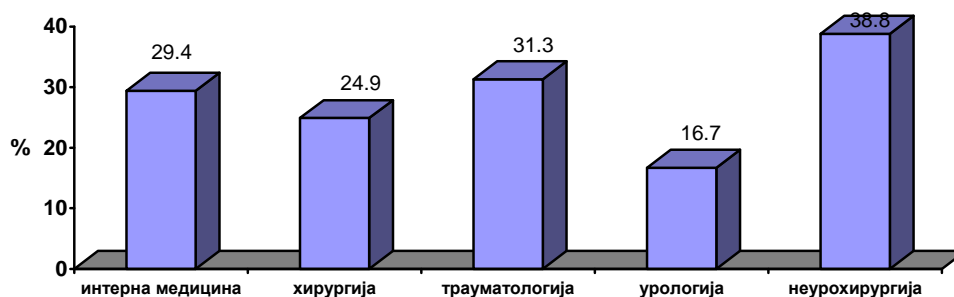
Скоро половина пацијената (48,5% или 107.560 пацијената) била је прегледана у УЦ КЦС. У КБЦ „Бежанијска коса“, који има најмањи број постеља и најмањи број запослених радника у односу на остале клиничко-болничке центре, прегледан је већи број хитних пацијената него у КБЦ „Звездара“, односно КБЦ „Земун“ (графикон 43). У односу на 2008. годину број прегледаних хитних пацијената је повећан у већини установа: КБЦ „Земун“, УЦ КЦС, ВМА и КБЦ „Бежанијска коса“, док је смањен у КБЦ „Др Драгиша Мишовић“, КБЦ „Звездара“ и Институту за ортопедско-хируршке болести „Бањица“.

Графикон 43. Прегледани хитни пацијенти по установама, 2008. и 2011. год.

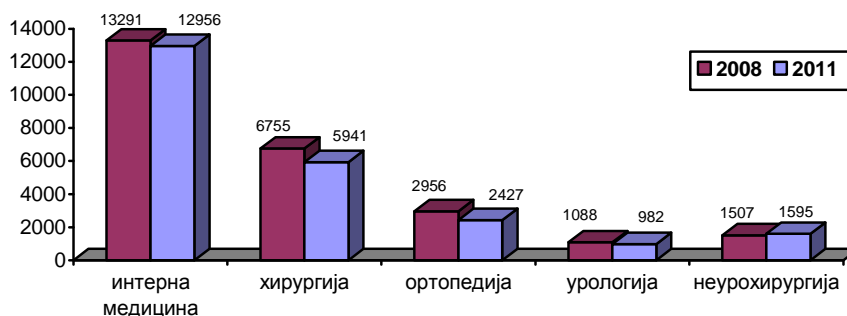
Посматрајући по областима медицине, у току ноћи, од 19 до 7 часова, највише је прегледано пацијената у области неурохирургије (38,8% од свих неурохируршких пацијената) и области ортопедије (31,3%), а најмање у области урологије (16,7%). Графикон 44.

Графикон 44. Прегледани хитни пацијенти у току ноћи по областима медицине, јануар – јун 2011

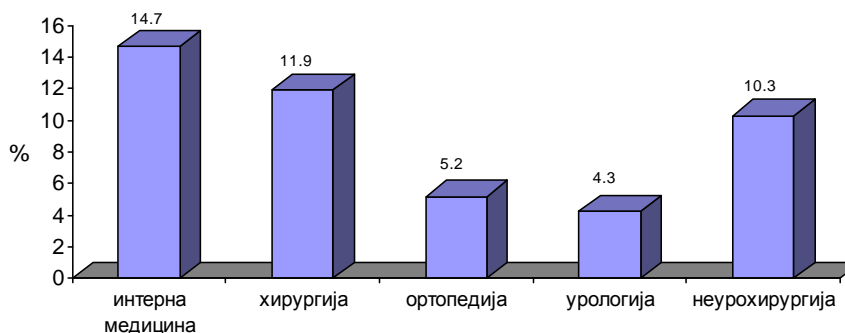
Сваки девети прегледани пацијент (10,7%, односно 23.813) био је хоспитализован, што је мање у односу на исти период 2008. године (12,1% или 24.845). Посматрајући по областима медицине, највише хоспитализованих пацијената било је у области интерне медицине, 12.956 или 54,4%, а најмање у области урологије, 982 или 4,1%. У односу на 2008. годину број хоспитализованих пацијената је смањен у свим областима, изузев неурохирургије (графикон 45).

Графикон 45. Број хоспитализованих хитних пацијената по областима медицине, 2008. и 2011. год.

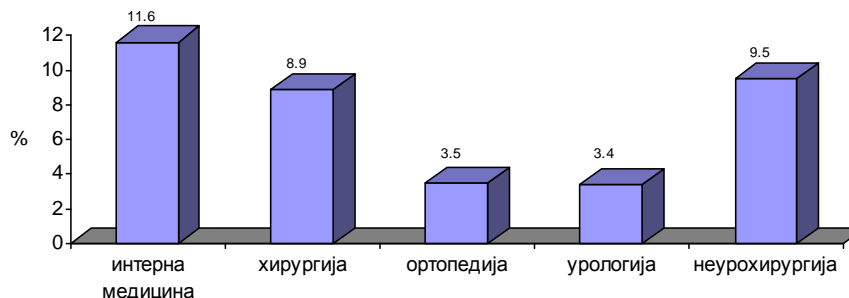
Процент хоспитализованих пацијената у односу на број амбулантно прегледаних хитних пацијената је највећи у области интерне медицине (14,7%), а затим хирургије и неурохирургије, а најмањи у области урологије (графикон 46).

Графикон 46. Процент хоспитализованих хитних пацијената по областима медицине, јануар – јун 2011. год.

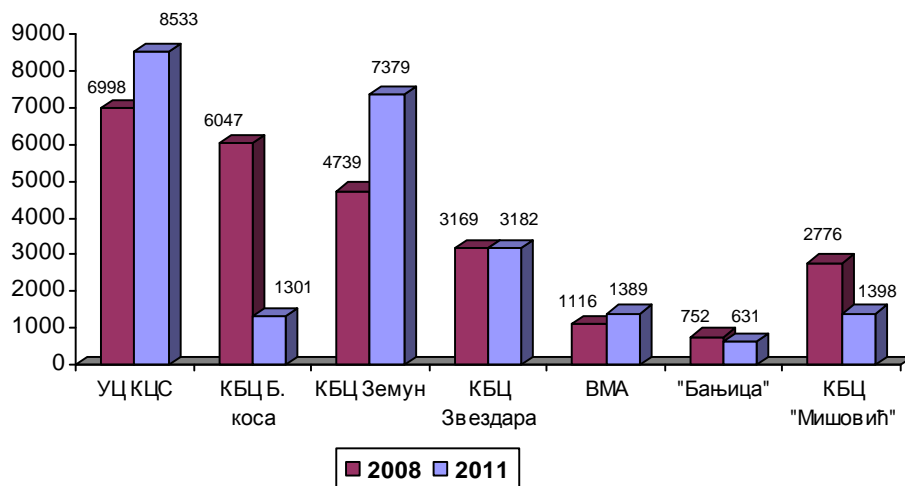
Процент хоспитализованих пацијената у току ноћи у односу на број амбулантно прегледаних хитних пацијената је највећи у области интерне медицине (11,6% од укупно прегледаних интернистичких пацијената), а затим неурохирургије и хирургије, а најмањи у области урологије (графикон 47).

Графикон 47. Процент хоспитализованих хитних пацијената у току ноћи по областима медицине, јануар – јун 2011. год.

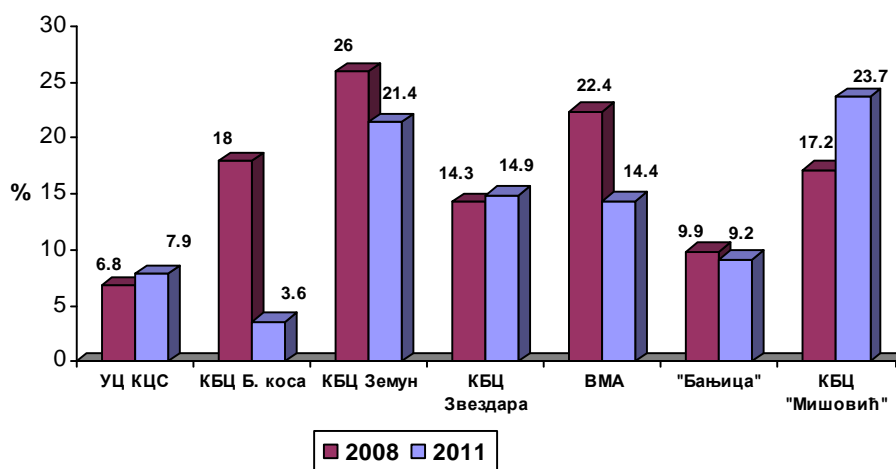
Највише хоспитализованих пацијената било је у УЦ КЦС (8.533 или 35,8% од укупног броја хоспитализованих) и КБЦ „Земун“ (7.379 или 31%). То су болнице у којима је у односу на 2008. годину значајно повећан број хоспитализованих пацијената. У КБЦ „Бежанијска коса“ и КБЦ „Др Драгиша Мишовић“ знатно је смањен број хоспитализованих пацијената у односу на 2008. годину (графикон 48).

Графикон 48. Број хоспитализованих пацијената по установама, 2008. и 2011. год.

Процент хоспитализованих пацијената у односу на број амбулантно прегледаних и збринутих хитних случајева кретао се од 3,6% у КБЦ „Бежанијска коса“, до преко 20% у КБЦ „Земун“ и КБЦ „Др Драгиша Мишовић“ (графикон 49). Овај показатељ се значајно разликује у посматраним болницама, тако да је у 3 болнице хоспитализовано мање од 10% прегледаних пацијената, у 2 болнице око 15%, а у 2 болнице преко 20% прегледаних пацијената.

Графикон 49. Процент хоспитализованих пацијената у односу на број амбулантно прегледаних пацијената, 2008. и 2011. год.

Код 1.160 хоспитализованих пацијената (4,9%) лечење је завршено смртним исходом у прва 72 сата од болничког пријема. Највише смртних исхода било је на интерној медицини и неурологији, 609 (52% од укупног броја умрлих), а најмање на урологији, 1 смртни исход (табела 6).

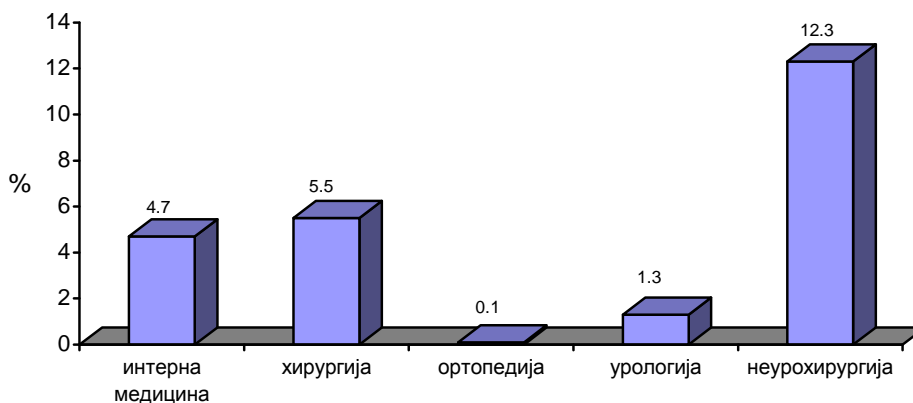
**Умрли пацијенти у првих 72 часа од болничког пријема
(I – VI 2011. год.)**

Табела 6

Здравствена установа	Интерна медицина и неурологија	хирургија	неуро-хирургија	ортопедија	урологија	УКУПНО
УЦ КЦС	312	317	198	23	1	851
КБЦ „Б.коса“	53	11		0	0	64
КБЦ „Земун“	53	1		0	0	54
КБЦ „Др Д. Мишовић“	21	0		0	0	21
КБЦ «Звездара»	170	0		0	0	170
ВМА	0	0		0	0	0
Институт «Бањица»	0	0		0	0	0
СВЕГА	609	329	198	23	1	1160

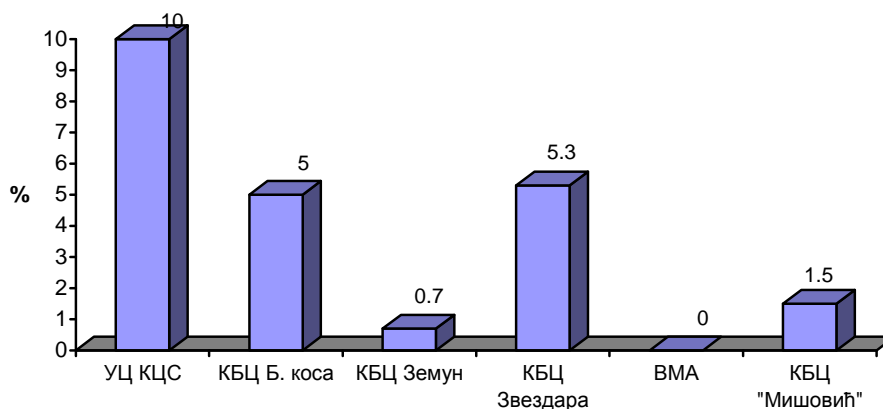
Стопа леталитета у првих 72 сата од болничког пријема се значајно разликује по областима медицине. Највећа је код неурохируршких пацијената (12,3%), а најмања код уролошких и ортопедских пацијената (графикон 50).

Графикон 50. Стопа леталитета у прва 72 сата од болничког пријема, јануар-јун 2011. год.

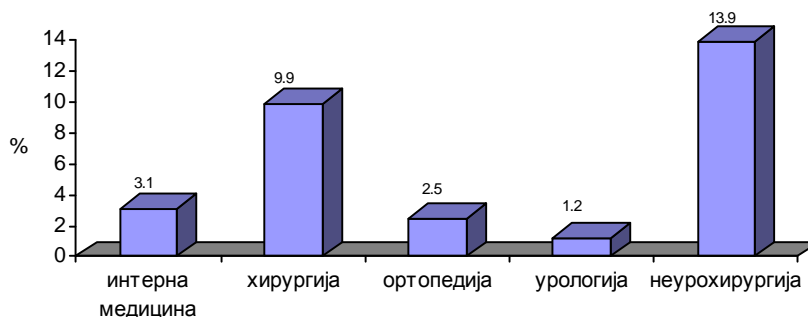
Значајна разлика у вредности стопе леталитета у првих 72 сата од болничког пријема (графикон 51) постоји и између болница и има највећу вредност у УЦ КЦС, 10%. У КБЦ „Бежанијска коса“ и КБЦ „Звездара“ стопа леталитета има вредности око 5%, док је у осталим болницама значајно мања. Из Института за ортопедско – хируршке болести „Бањица“ нису достављени подаци о умрлим лицима у току болничког лечења, а у ВМА није приказан ни један случај.

Графикон 51. Стопа леталитета у прва 72 сата од болничког пријема, јануар-јун 2011. год.

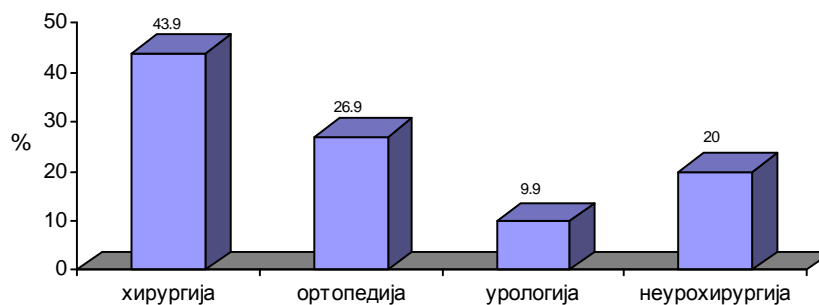
И број пацијената упућених на лечење у друге установе се разликује по медицинским дисциплинама. Највише упућених пацијената било је у области неурохирургије и хирургије, а најмање у области урологије и ортопедије (графикон 52).

Графикон 52. Процент пацијената упућених на лечење у друге установе по областима медицине, јануар-јун 2011. год.

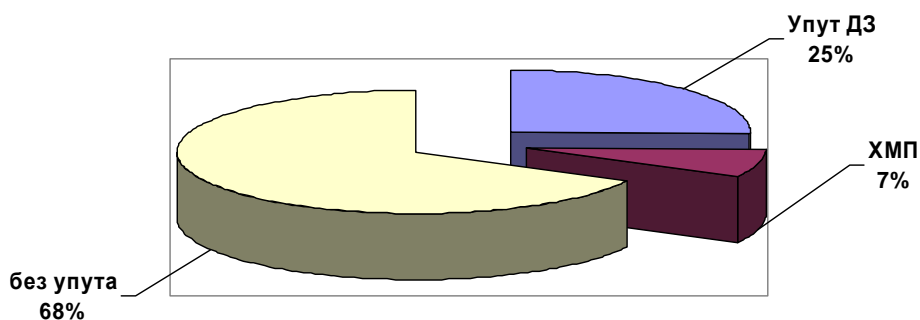
У првих 72 сата од болничког пријема оперисано је 44% хируршких пацијената, 27% ортопедских, а 10% уролошких (графикон 53).

Графикон 53. Процент оперисаних од укупно хоспитализованих пацијената по областима медицине, јануар-јун 2011. год.

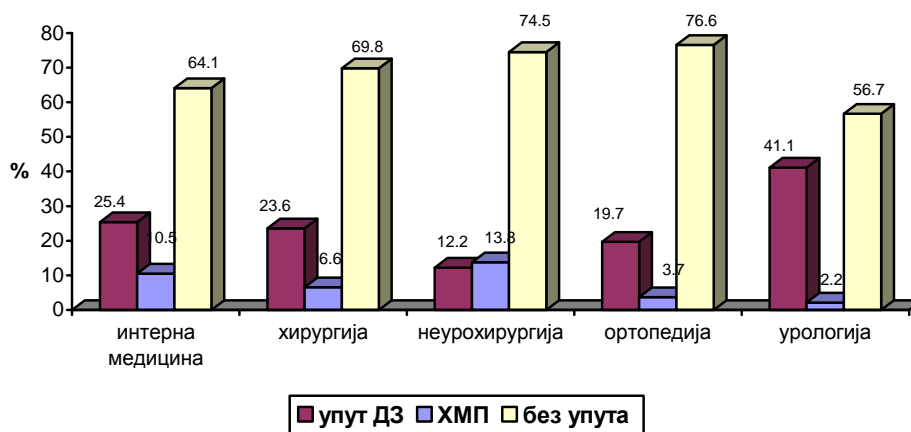
Од укупног броја прегледаних пацијената, 53.874 (25,5%) су били пацијенти са упутом из дома здравља, 15.155 (7,2%) пацијенти које је довезла служба хитне медицинске помоћи, а највећи број, 142.458 (67,3%) је користио здравствену заштиту без упута (графикон 54). Овде треба напоменути да Институт за ортопедско-хируршке болести „Бањица“ није доставио податке о начину доласка пацијената (видети и графикон 56).

Графикон 54. Пацијенти прегледани на хитном пријему према начину доласка, јануар-јун 2011. год.

Начин доласка хитних пацијената у здравствену установу разликује се по областима медицине. Тако је служба хитне помоћи довезла највише неурохируршких, а најмање уролошких и ортопедских пацијената. Са упутом из дома здравља највише је било уролошких, а најмање неурохируршких пацијената. Пацијената без упута највише је било на ортопедији са трауматологијом, а најмање на урологији (графикон 55).

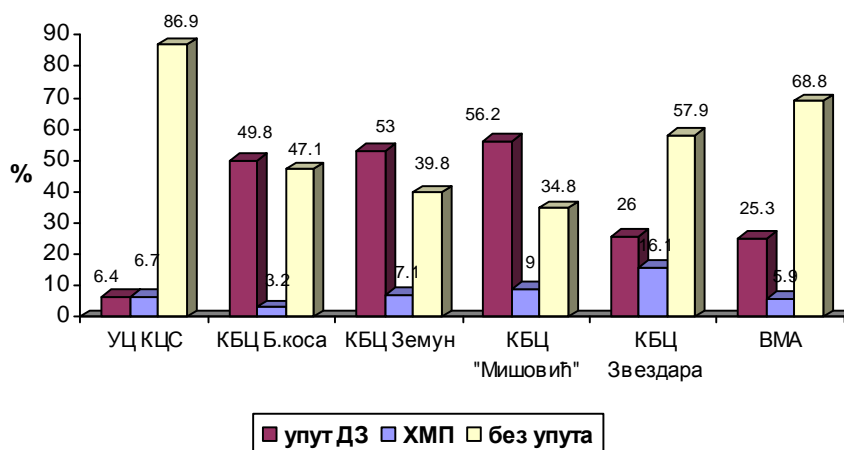
Графикон 55. Пацијенти прегледани на хитном пријему према начину доласка, по областима медицине, јануар-јун 2011. год.

Разлике у начину доласка пацијената постоје и између здравствених установа. Тако је највише пацијената без упута, чак 87% од укупно прегледаних било у УЦ КЦС, као и у ВМА (69%), а најмање у КБЦ „Др Драгиша Мишовић“ и КБЦ „Земун“. Служба хитне помоћи је довезла најмање пацијената у КБЦ „Бежанијска коса“ (3%), а највише у КБЦ „Звездара“ (16%). Са упутом из дома

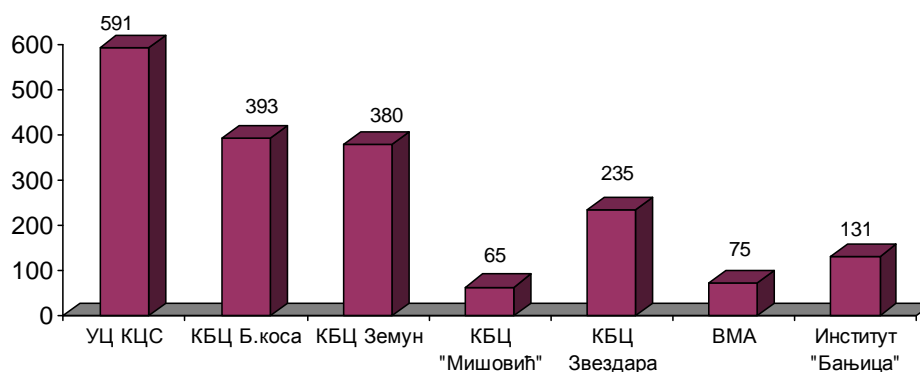
здравља било је око половине прегледаних пацијената у клиничко-болничким центрима „Бежанијска коса“, „Др Драгиша Мишовић“ и „Земун“, а само 6% у УЦ КЦС (графикон 56).

Графикон 56. Пацијенти на хитном пријему према начину доласка и здравственим установама, јануар-јун 2011. год.

Број прегледаних хитних пацијената у току дана - дневна фреквенца, као показатељ оптерећености службе хитног пријема, рачунат је на број дана у којима здравствене установе врше збрињавање хитних стања, односно на 182 дана у УЦ КЦС, 91 дан у клиничко-болничким центрима, 129 дана у ВМА, а 52 дана у Институту за ортопедско-хируршке болести „Бањица“. Дневна фреквенца прегледаних пацијената је највећа у УЦ КЦС, просечно дневно 591 прегледани пацијент, а најмања у КБЦ „Др Драгиша Мишовић“ (65), односно ВМА (75), графикон 57.

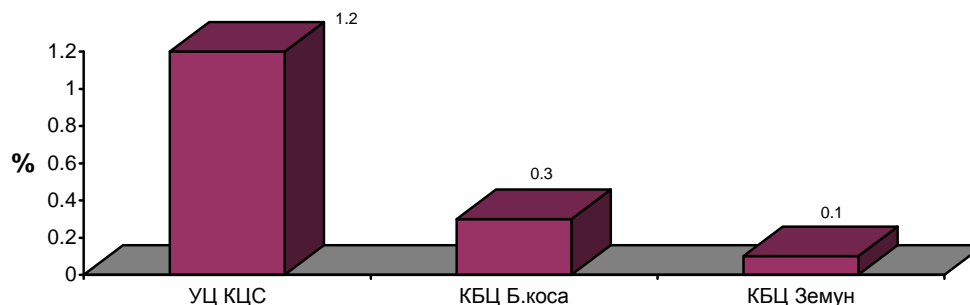
Графикон 57. Просечан број прегледаних пацијената у дане хитног пријема, јануар-јун 2011. год.

Податке о реанимацији хитних пацијената доставили су само: УЦ КЦС, КБЦ „Бежанијска коса“ и КБЦ „Земун“. Према добијеним подацима у овим установама је покушано 1.437 реанимација, од којих 1.314 или 91,4% било у УЦ КЦС, 97 (6,8%) у КБЦ „Бежанијска коса“, а 26 (1,8%) у КБЦ „Земун“. У односу на број прегледаних

пацијената, број покушаних реанимација је испод 1% у клиничко-болничким центрима, а 1,2% у УЦ КЦС (графикон 58).

Графикон 58. Процент покушаних реанимација код хитних пацијената у односу на укупан број прегледаних хитних пацијената, јануар – јун 2011. год.

Податке о смртном исходу код реанимираних пацијената доставио је само УЦ КЦС, где је било 103 смртна исхода (7,8%).

Упоредјујући рад Ургентног центра Клиничког центра Србије, као највеће установе у Београду која збрињава хитна и ургентна стања, са осталим болницама, може се констатовати да је број прегледаних пацијената повећан у Ургентном центру у односу на исти период 2008. године. Међутим процентуални удео прегледаних пацијената је смањен са 50,0% на 48,5%, због повећања броја прегледаних пацијената и у осталим болницама. И број хоспитализованих пацијената у Ургентном центру је повећан, као и удео хоспитализованих пацијената у УЦ (са 27,3% на 35,8%). Од укупно 1.160 смртних исхода који су се десили у првих 72 сата од болничког пријема, 851 или 73% су били у Ургентном центру, што указује да ова установа и даље, у највећем проценту, збрињава пацијенте са најтежом патологијом (табела 7).

Број прегледаних односно хоспитализованих пацијената у интерној медицини са неурологијом, хирургији, неурохирургији, трауматологији-ортопедији и урологији (I – VI 2008. и I – VI 2011. год.)

Табела 7.

Здравствена установа	Прегледани				Хоспитализовани			
	број		%		број		%	
	2008	2011	2008	2011	2008	2011	2008	2011
Ургентни центар КЦС	102.782	107.560	50.0	48.5	6.998	8533	27.3	35.8
клиничко болнички центри, ВМА и Институт "Бањица"	102.811	114.102	50.0	51.5	18.599	15280	72.7	64.2
У К У П Н О	205.593	221.662	100,0	100,0	25.597	23813	100,0	100,0

VII Ургентна дијагностика код одраслих пацијената

Анализа дијагностичких услуга које се пружају пацијентима са хитним стањима обухвата: лабораторијске, рентген, ултразвучне, ендоскопске и услуге скенер дијагностике. Податке су доставиле све болнице, изузев Института за ортопедско-хируршке болести „Бањица“.

У првој половини 2011. године, укупно је урађено 206.664 лабораторијских анализа. Даље, према учесталости, следе рентген дијагностика (70.956), ултразвучна дијагностика (29.351), компјутеризована томографија (ЦТ-13.177) и најмање ендоскопска испитивања (3.336). С обзиром да је број прегледаних пацијената повећан у односу на 2008. годину, и број дијагностичких услуга је повећан (Табела 8).

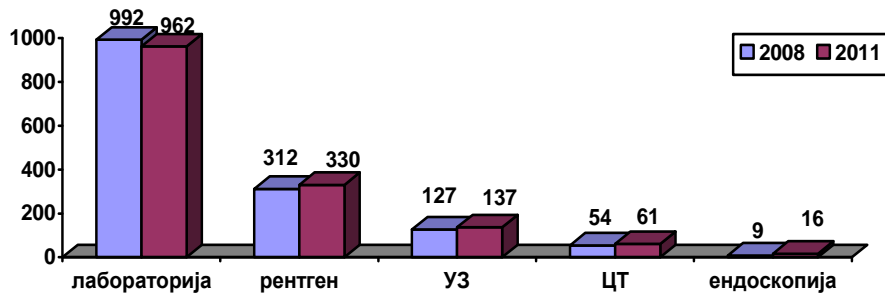
Ургентна дијагностика у интерној и неврологији, хирургији, неурохирургији, трауматологији-ортопедији и урологији, (I – VI 2008. и I – VI 2011. год.)

Табела 8.

Р. бр.	ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	ГОДИНА	ЦТ	ЛАБ.	РО	ЕНД.	УЗ
1	КЦС	2011	12650	170037	42427	2708	17879
		2008	10576	168358	44074	1473	14047
2	КБЦ "БЕЖАНИЈСКА КОСА"	2011	24	11443	10267	35	1635
		2008	75	9564	6980	31	1212
3	КБЦ "ЗЕМУН"	2011	221	8255	5488	384	2412
		2008	230	6263	2671	177	3507
4	КБЦ "ДР Д.МИШОВИЋ"	2011	0	5582	5282	28	4776
		2008	82	10833	4668	199	5174
5	КБЦ "ЗВЕЗДАРА"	2011	12	5978	3391	39	2585
		2008	6	7266	3397	36	2032
6	ВМА	2011	270	5369	4101	142	64
		2008	32	1656	2244	5	96
УКУПНО (2 – 6)		2011	527	36627	28529	628	11472
		2008	425	35582	19960	448	12021
СВЕГА (1 – 6)		2011	13177	206664	70956	3336	29351
		2008	11001	203940	64034	1921	26068

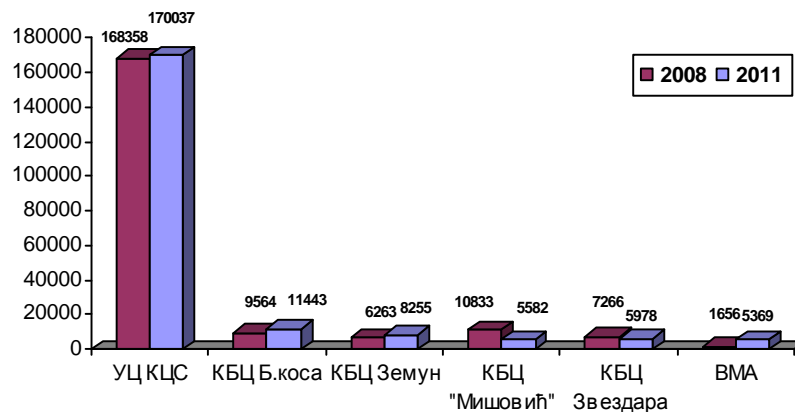
Међутим, стављајући у однос број урађених дијагностичких услуга и број прегледаних хитних пацијената (број урађених дијагностичких услуга на 1.000 прегледаних хитних пацијената), уочава се смањење броја лабораторијских анализа, а повећање броја свих осталих дијагностичких услуга (графикон 59). На 1.000 прегледаних хитних пацијената урађене су: 962 лабораторијске анализе, 330 рентген услуга, 137 ултразвучних прегледа, 61 преглед на скенеру и 16 ендоскопских услуга.

Графикон 59. Број урађених дијагностичких услуга на 1000 прегледаних хитних пацијената, 2008 и 2011. год.

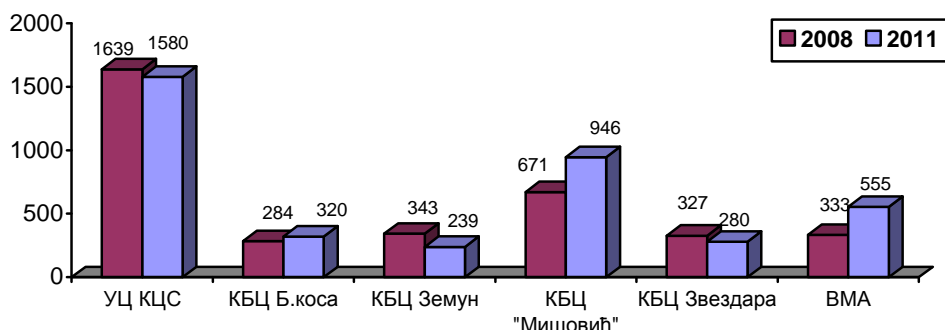
Број урађених лабораторијских анализа за хитне пацијенте повећан је за 2.724 (1,3%) у односу на исти период 2008. године. Највећи број лабораторијских анализа урађен је у УЦ КЦС, 82% од укупног броја, док је у свим осталим болницама урађено 36.627 лабораторијских анализа (18%), па се поставља питање тачности ових података. Према добијеним извештајима (графикон 60) број лабораторијских анализа је смањен у односу на исти период 2008. године у КБЦ „Звездара“ и, према очекивању, у КБЦ „Др Драгиша Мишовић“, док је у осталим болницама повећан.

Графикон 60. Број урађених лабораторијских анализа за хитне пацијенте, 2008 и 2011. год.

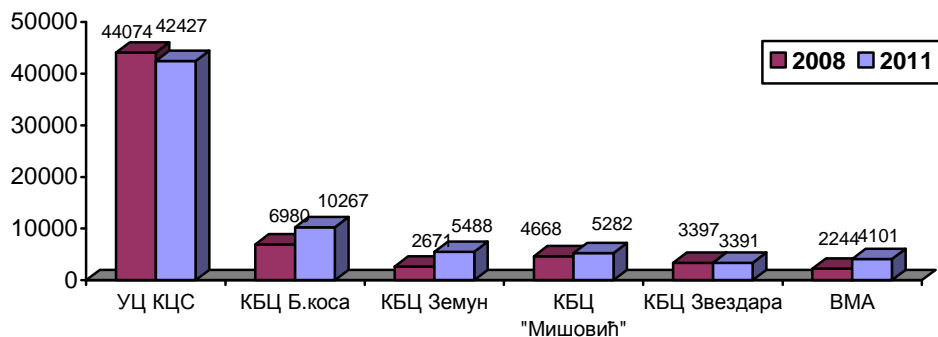
Међутим, анализирајући број урађених лабораторијских анализа у односу на број прегледаних хитних пацијената, уочава се повећање броја лабораторијских анализа у КБЦ „Др Драгиша Мишовић“, ВМА и КБЦ „Бежанијска коса“, а у осталим болницама смањење (графикон 61). Постоје велике разлике у броју урађених анализа између болница. Тако је у 3 болнице урађено између 200 и 300 лабораторијских анализа на 1000 прегледаних хитних пацијената, у ВМА је урађено преко 500, у КБЦ „Др Драгиша Мишовић“ близу 1000, а у УЦ КЦС око 1.600 лабораторијских анализа на 1000 прегледаних пацијената.

Графикон 61. Број урађених лабораторијских анализа на 1000 прегледаних пацијената, 2008 и 2011. год.

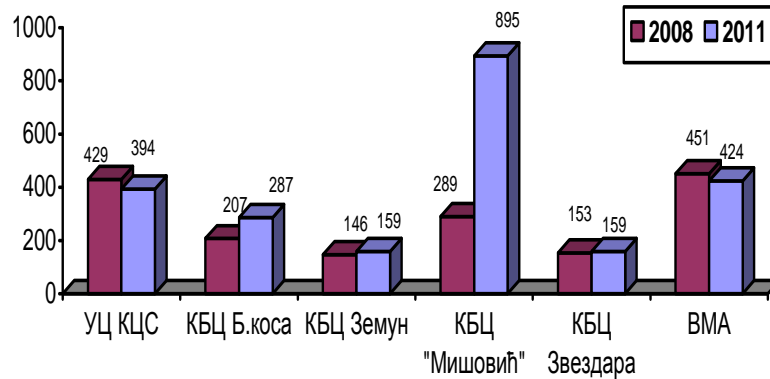
Број услуга рентген дијагностике је повећан за 6.925 (11%) у односу на исти период 2008. године. Највећи број рентген услуга је урађено у УЦ КЦС, 60% од укупног броја, док је у свим осталим болницама урађено 28.529 рентген услуга (40%). Према добијеним извештајима број рентген услуга је смањен у односу на исти период 2008. године само у УЦ КЦС, док је непромењен у КБЦ „Звездара“, а у осталим болницама је повећан (графикон 62).

Графикон 62. Број услуга рентген дијагностике за хитне пацијенте, 2008 и 2011. год.

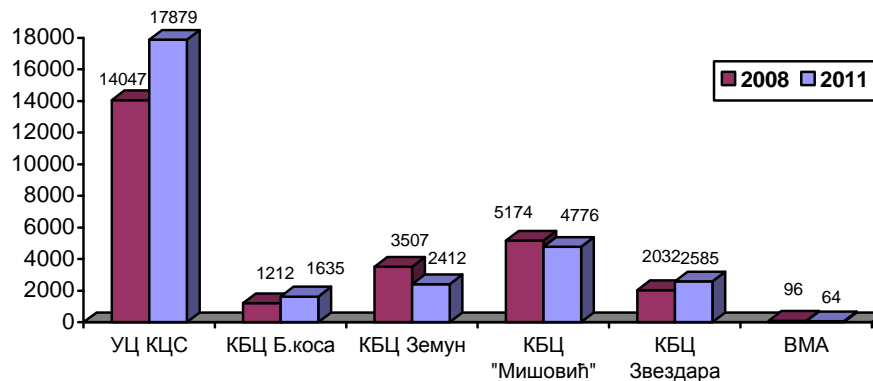
Међутим, анализирајући број урађених рентген услуга у односу на број прегледаних хитних пацијената, уочава се смањење у УЦ КЦС и ВМА, а у осталим болницама повећање (графикон 63). Постоје велике разлике у броју урађених рентген услуга између болница. Тако је у КБЦ „Земун“ и КБЦ „Звездара“ идентичан број рентген прегледа, 159 на 1000 пацијената, у КБЦ „Бежанијска коса“ било је близу 300, а у УЦ КЦС и ВМА око 400 рентген прегледа на 1000 пацијената. У КБЦ „Др Драгиша Мишовић“ је обављено највише услуга рентген дијагностике за хитне пацијенте, скоро 900 на 1000 прегледаних пацијената.

Графикон 63. Број урађених рентген услуга на 1000 прегледаних пацијената, 2008 и 2011. год.

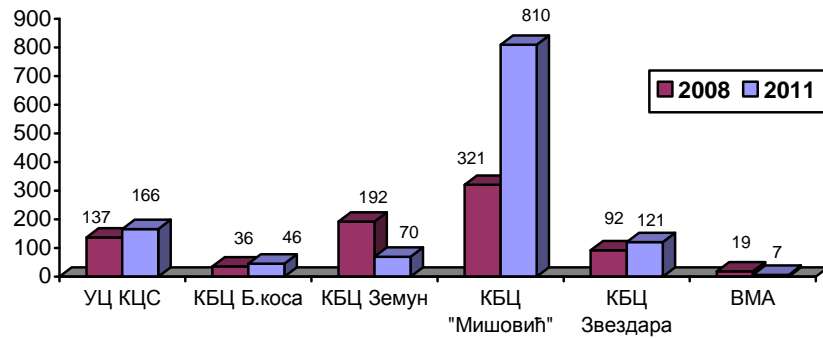
Број услуга ултразвучне дијагностике је повећан за 3.282 (13%) у односу на исти период 2008. године. Највећи број ултразвучних услуга је урађен у УЦ КЦС, 61% од укупног броја, док је у свим осталим болницама урађено 11.472 ултразвучних услуга (39%). Према добијеним извештајима број ултразвучних прегледа је смањен у односу на исти период 2008. године у КБЦ „Земун“, ВМА и КБЦ „Др Драгиша Мишовић“, док је у осталим болницама повећан (графикон 64).

Графикон 64. Број услуга ултразвучне дијагностике за хитне пацијенте, 2008 и 2011. год.

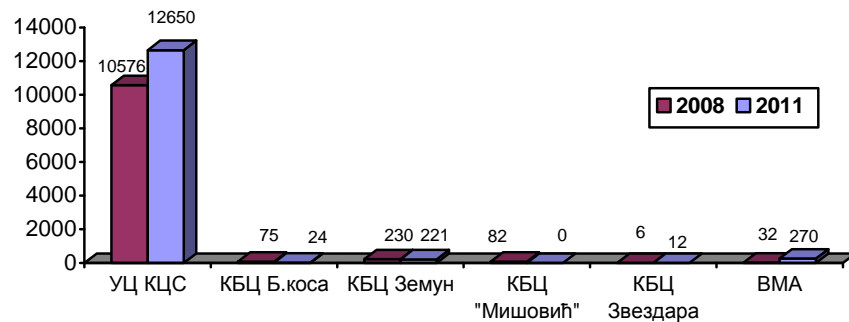
Међутим, анализирајући број урађених ултразвучних услуга у односу на број прегледаних хитних пацијената, уочава се смањење само у КБЦ „Земун“ и ВМА, а у осталим болницама повећање (графикон 65). Постоје велике разлике у броју урађених ултразвучних услуга између болница. Тако је на ВМА било само 7 ултразвучних прегледа на 1000 пацијената, а у КБЦ „Др Драгиша Мишовић“ је обављено највише услуга ултразвучне дијагностике за хитне пацијенте, око 800 на 1000 прегледаних пацијената.

Графикон 65. Број урађених ултразвучних услуга на 1000 прегледаних пацијената, 2008 и 2011. год.

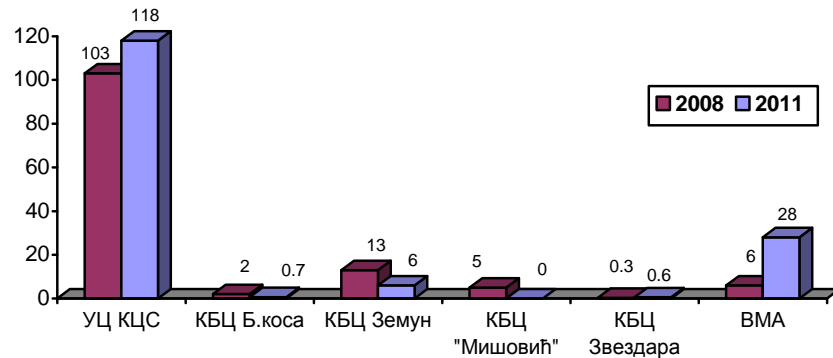
Број услуга скенер дијагностике је повећан за 2.176 (20%) у односу на исти период 2008. године. Највећи број прегледа на скенеру је обављен у УЦ КЦС, чак 96% од укупног броја, док је у свим осталим болницама урађено само 527 прегледа на скенеру за хитне пацијенте (4%), па се поставља питање тачности добијених података. Према добијеним извештајима број услуга скенер дијагностике је повећан у односу на исти период 2008. године у УЦ КЦС, ВМА и КБЦ „Звездара“, док је у осталим болницама смањен (графикон 66). Скенер апарат у КБЦ „Др Драгиша Мишовић“ није био у функцији током целог извештајног периода.

Графикон 66. Број услуга скенер дијагностике за хитне пацијенте, 2008 и 2011. год.

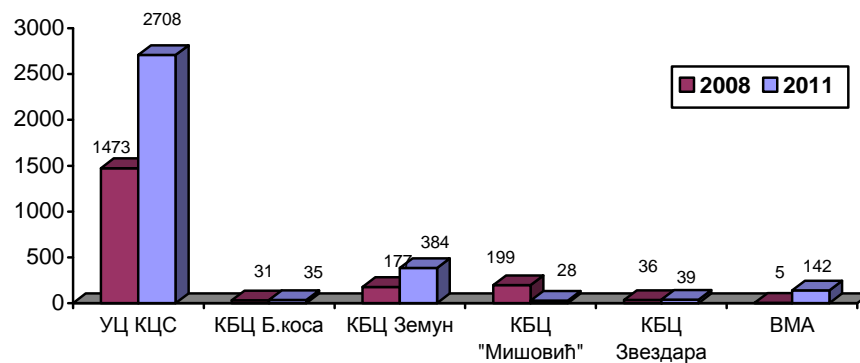
Анализирајући број урађених услуга скенер дијагностике у односу на број прегледаних хитних пацијената, уочава се смањење само у КБЦ „Земун“ и КБЦ „Бежанијска коса“, а у осталим болницама повећање (графикон 67). Постоје велике разлике у броју урађених прегледа на скенеру између болница. Тако је у КБЦ „Бежанијска коса“ и КБЦ „Звездара“ било мање од 1 прегледа на скенеру на 1000 пацијената, на ВМА је било 28, а у УЦ КЦС је обављено највише услуга скенер дијагностике за хитне пацијенте, 118 на 1000 прегледаних пацијената.

Графикон 67. Број урађених услуга скенер дијагностике на 1000 прегледаних пацијената, 2008 и 2011. год.

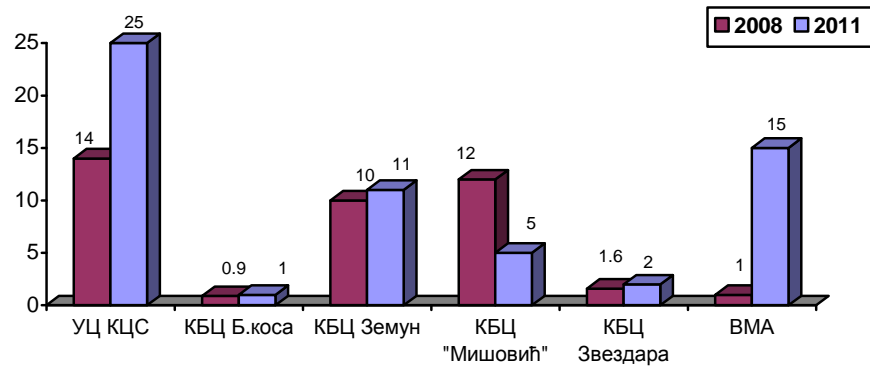
Ендоскопска дијагностика је урађена код 3.336 хитних пацијената, што је за 1.415 (74%) више у односу на исти период 2008. године. Највећи број ендоскопских прегледа је обављен у УЦ КЦС, чак 2708 или 81% од укупног броја, док је у свим осталим болницама урађено само 628 прегледа за хитне пацијенте (19%). Према добијеним извештајима број услуга ендоскопске дијагностике је повећан у односу на исти период 2008. године у свим болницама, изузев КБЦ „Др Драгиша Мишовић“ (графикон 68).

Графикон 68. Број услуга ендоскопске дијагностике за хитне пацијенте, 2008 и 2011. год.

И када се анализира број урађених услуга ендоскопске дијагностике у односу на број прегледаних хитних пацијената, уочава се смањење само у КБЦ „Др Драгиша Мишовић“ (графикон 69). И у овој области дијагностике постоје велике разлике у броју урађених ендоскопских прегледа између болница. Тако је у КБЦ „Бежанијска коса“ и КБЦ „Звездара“ било 1 до 2 ендоскопска прегледа на 1000 пацијената, на ВМА је било 15, а у УЦ КЦС је обављено највише услуга ендоскопске дијагностике за хитне пацијенте, 25 на 1000 прегледаних пацијената.

Графикон 69. Број урађених услуга ендоскопске дијагностике на 1000 прегледаних пацијената, 2008 и 2011. год.

На основу наведених података, може се констатовати да је број услуга ургентне дијагностике за одрасле пацијенте повећан у односу на 2008. годину, нарочито код ендоскопских услуга (за 74%), ЦТ услуга (20%) и ултразвучних прегледа (13%). Међутим, објективнији параметар, број урађених дијагностичких услуга на 1.000 прегледаних пацијената показује смањење броја лабораторијских анализа, као и велике разлике између здравствених установа. Тако је КБЦ „Др Драгиша Мишовић“, који је радио смањеним капацитетом, имао највише услуга рентген дијагностике (895 на 1000 пацијената) и ултразвучне дијагностике (810 на 1000 прегледаних пацијената), док је КБЦ „Бежанијска коса“, где је, после УЦ КЦС, било највише прегледаних хитних пацијената, имао мање од 1 ЦТ прегледа и 1 ендоскопског прегледа на 1.000 пацијената. Може се претпоставити да су у овој установи извештавали само о услугама ургентне дијагностике за хитне пацијенте који нису хоспитализовани.

VIII Ургентна стања у педијатрији и дечијој хирургији

Функционисање система ургентне медицине у области дечје заштите један је од важних показатеља здравствене службе у целини и од виталног је значаја за ефикасно лечење, смањење последица болести и повреда код деце, смањење смртности, а што у крајњем случају резултује и финансијским уштедама у систему здравствене заштите.

На предлог Министарства здравља Републике Србије и Секретаријата за здравство Управе града Београда, од 01.07.2009. године Градски завод за јавно здравље, Београд је започео континуирано праћење збрињавања хитних стања у области педијатрије и дечје хирургије на Универзитетској дечијој клиници и Институту за здравствену заштиту мајке и детета Србије "Др Вукан Чупић". Ове две установе дежурају наизменично, на други дан.

Од 01.12.2010. године, у збрињавању деце са хитним педијатријским обољењима укључене су на, трећи дан, и педијатријске службе три клиничко-болничка центра („Звездара“, „Земун“ и „Др Драгиша Мишовић“-Дедиње).

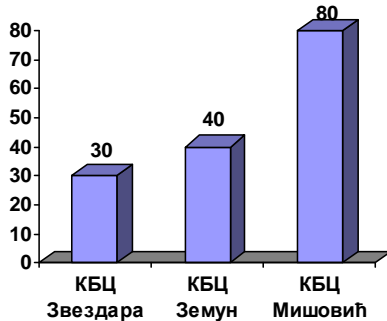
У циљу уједначеног начина праћења организације и рада здравствених установа на збрињавању хитних стања у дечјој патологији, од 01.01.2011. године уведени су јединствени извештајни обрасци за пет горе наведених установа, с тим што се за педијатрију достављају месечни извештаји из свих 5 здравствених установа, а за дечју хирургију из 2 здравствене установе.

На основу достављених месечних извештаја уочени су пропусти у њиховом попуњавању од стране здравствене установе. Обављени су радни састанци и договори, као и директан увид на терену, што је као резултат имало корекцију података, а тиме и поузданију основу за комплетнији увид у актуелно стање.

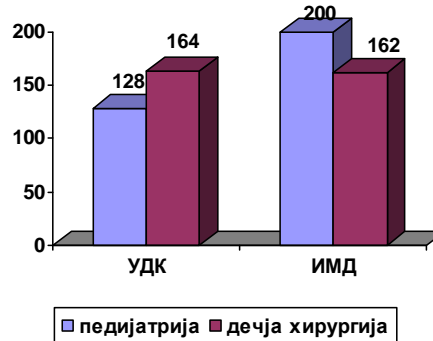
Број прегледаних хитних пацијената у току дана – дневна фреквенца, рачунат је на број дана у којима установе врше збрињавање хитних стања, односно на 91 дан у поглављима који се односе на збрињавање хитних стања у пријемне дане, а на 182 у поглављима који се односе на збрињавање хитних стања и у пријемне и у непријемне дане.

Значајно је истаћи да постоје разлике у капацитетима установа које збрињавају хитна стања код деце. У клиничко-болничким центрима најмањи број постеља за педијатријске болеснике има КБЦ «Звездара» (30 постеља), а највећи КБЦ «Др Драгиша Мишовић» (80 постеља), док Институт за здравствену заштиту мајке и детета Србије «Др Вукан Чупић» има веће постељне капацитете у области педијатрије од Универзитетске дечје клинике. Постељни капацитети у области дечје хирургије у ове две установе су скоро изједначени (графикони 70 и 71.)

Графикон 70. Постељни капацитети педијатријских одељења у КБЦ- а, јануар - јун 2011. год.

Графикон 71. Постељни капацитети у УДК и ИМД, јануар - јун 2011. год.

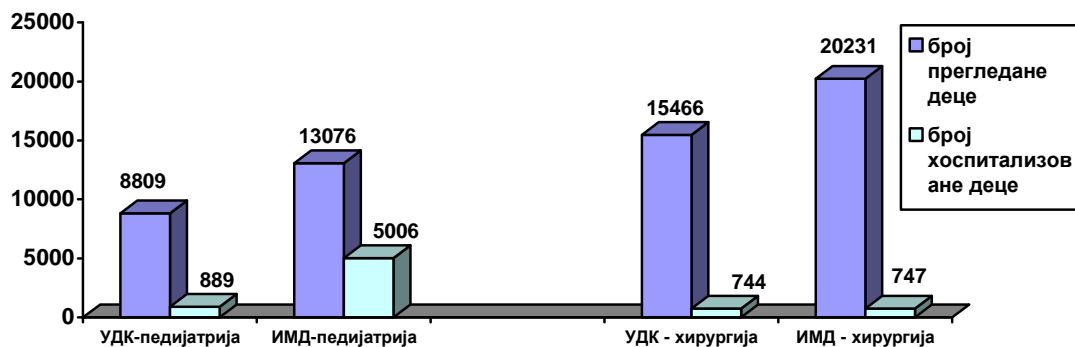

А. Ургентна стања у педијатрији и дечјој хирургији – пријемни и непријемни дани –

Посматрајући најпре установе трећег нивоа здравствене заштите, анализом достављених извештаја, може се констатовати да је у периоду I - VI 2011. године укупно прегледано (рачунајући и пријемне и непријемне дане) у педијатријским и хируршким амбулантама Универзитетске дечије клинике (УДК) и Института за здравствену заштиту мајке и детета Србије "Др Вукан Чупић" (ИМД), 57.582 деце, а 7.386 хоспитализовано (12,8%). Табела 9.

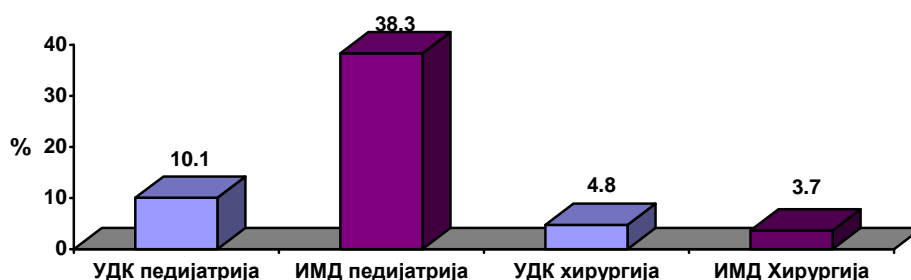
У периоду јануар – јун 2011. године укупно је на УДК било прегледано 8.809 деце са хитним стањима у педијатрији, а на ИМД 13.076. Дневна фреквенца прегледа у педијатријској амбуланти је на УДК износила 48 пацијената, а 10% (око 5 пацијената) је било хоспитализовано, док је на ИМД износила чак 72 деце (за 1,5 пута више), од којих је 38% (27,55 деце) било хоспитализовано (графикон 72 и 73). Наведени подаци и изнете разлике указују на то да је у ИМД приказан укупан број прегледане и хоспитализоване деце, а не само оне која су примљена на болничко лечење у оквиру хитног пријема, како је то методолошки исправно.

Графикон 72. Број прегледаних и хоспитализованих хитних пацијената у педијатријским установама, јануар-јун 2011. год.

У оквиру дечје хируршке амбуланте је на УДК било прегледано 15.466 деце, а на ИМД 20.231 (графикон 72). Овде се истиче да су на ИМД у оквиру дечје хирургије организован и пријем хитних стања из области офталмологије и оториноларингологије, а који се не врши у УДК. Дневна фреквенца прегледа у хируршкој амбуланти на УДК је износила 85 пацијената, а 4,8% (4 деце) је било хоспитализовано, док је на ИМД износила чак 111 деце (више за 1/3), од којих је 3,7% (4 деце) било хоспитализовано (графикон 73).

Графикон 73. Процент хоспитализованих хитних пацијената у односу на број прегледаних, јануар – јун 2011. год.

Имајући у виду да су у 2011. години укључена у дежурства и педијатријска одељења клиничко болничких центара, могло се очекивати да ће се у односу на 2010. годину, смањити број прегледане и хоспитализоване деце на педијатрији УДК и ИМД. У првих шест месеци 2011. године, на укупном нивоу се ово смањење и региструје, кроз смањење дневне фреквенце прегледа, са 148 деце на 120 просечно прегледане за 24 часа. Смањење се евидентира само на УДК (са 78 на 48 прегледа дневно), док на ИМД обим рада остаје непромењен (71-72 прегледа). Табела 9.

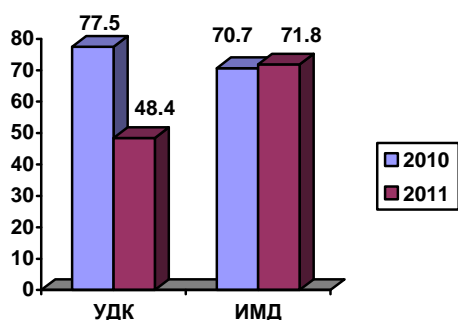
Амбулантно прегледани и хоспитализовани пацијенти (пријемни и непријемни дани) у хитној педијатријској и хируршкој амбуланти УДК и ИМД (I – XII 2010. год I – VI 2011. год.)

Табела 9.

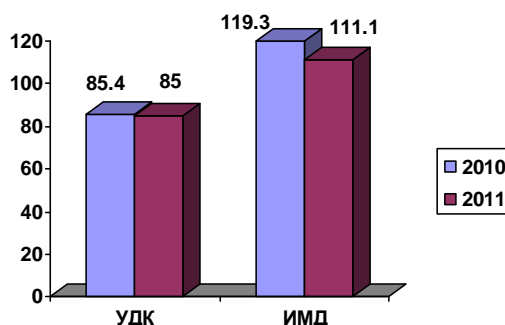
Р. бр.	ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА		УКУПНО ПРЕГЛЕДАНИ		УКУПНО ХОСПИТАЛИЗОВАНИ		ДНЕВНА ФРЕКВЕНЦИЈА			
			2010	јуни 2011	2010	јуни 2011	прегледани		хоспитализовани	
							2010	јуни 2011	2010	јуни 2011
1	УНИВЕРЗИТЕТСКА ДЕЧЈА КЛИНИКА	педијатријска амбуланта	28321	8809	2075	889	77,5	48,4	5,6	4,8
		хируршка амбуланта	31206	15466	1276	744	85,4	85,0	3,4	4,0
		УКУПНО	59527	24275	3351	1633	163,5	133,4	9,1	9,0
2	ИНСТИТУТ ЗА МАЈКУ И ДЕТЕ СРБИЈЕ "ДР ВУКАН ЧУПИЋ"	педијатријска амбуланта	25732	13076	9805	5006	70,7	71,8	26,8	27,5
		хируршка амбуланта	43431	20231	3949	747	119,3	111,1	10,8	4,1
		УКУПНО	69163	33307	13754	5753	190,0	183,0	37,6	31,6
УКУПНО	ПЕДИЈАТРИЈА		54053	21885	11880	5895	148,1	120,2	32,6	32,4
	ДЕЧЈА ХИРУРГИЈА		74637	35697	5225	1491	264,5	196,1	14,3	8,2
	СВЕГА		128690	57582	17105	7386	352,6	316,3	46,9	40,6

У области дечје хирургије, где се промене у односу на 2010. годину нису ни очекивале, јер клиничко болнички центри немају хируршке амбуланте, обим рада се на УДК није изменио (у 2010. години је просечно дневно прегледано 85 деце, а хоспитализовано 3,4). Међутим, дошло је до смањења дневне фреквенце прегледане и хоспитализоване деце на ИМД (у 2010. години је просечно дневно прегледано 119 деце, а хоспитализовано 11), што се може довести у везу са обољењима/стањима која нису сасвим јасно из области хируршке патологије, па је могуће да су ту децу преузимала и педијатријска одељења клиничко болничких центара. (графикон 74, 75).

Графикон 74. Дневна фреквенца прегледаних педијатријских пацијената за 2010. год. и период јануар-јун 2011. год.

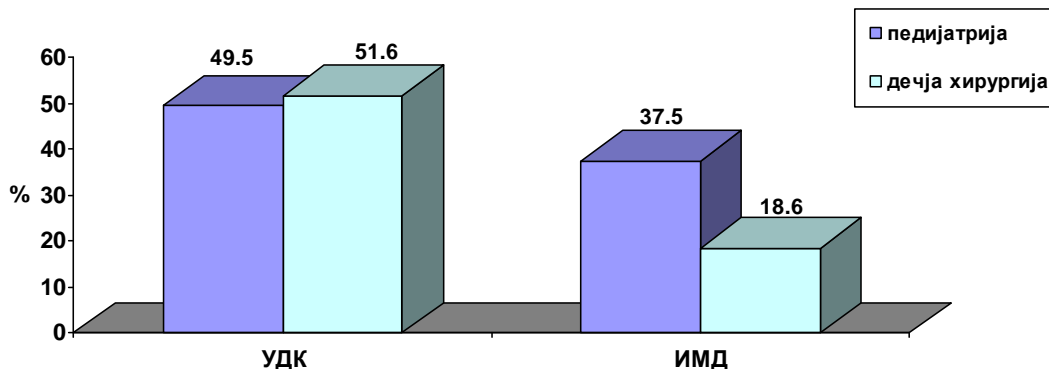

Графикон 75. Дневна фреквенца прегледаних хируршких пацијената за 2010. год. и период јануар-јун 2011. год.

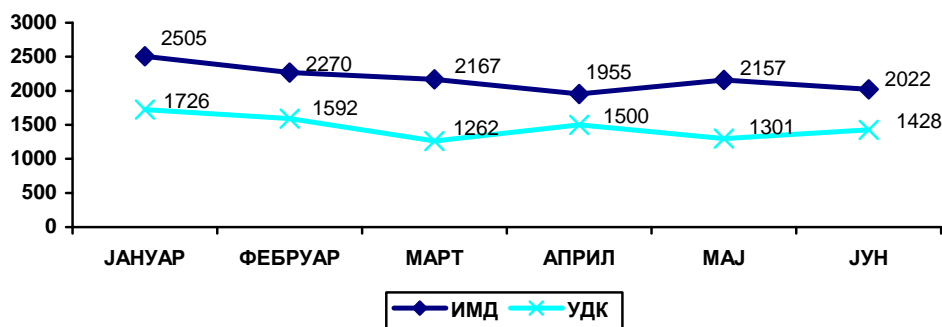
На УДК нема значајне разлике у заступљености прегледа у односу на време у току дана. На одељењу педијатрије дању се прегледа 50,5% од укупно прегледане деце, а ноћу 49,5%, док се на дечјој хирургији дању прегледа 48,4%, а ноћу 51,6% деце. На ИМД је удео прегледане деце у току ноћи значајно мањи. Тако се дању на одељењу педијатрије прегледа 62,5%, а ноћу 37,5%, док се на дечјој хирургији дању прегледа 81,4%, а ноћу 18,6% деце. У целини гледано, у ИМД је заступљеност ноћних прегледа (у времену од 19 до 07 часова) у укупном броју прегледа, мањи него на УДК (графикон 76).

Графикон 76. Процент прегледаних хитних пацијената у педијатријским установама у току ноћи, јануар-јун 2011. год.

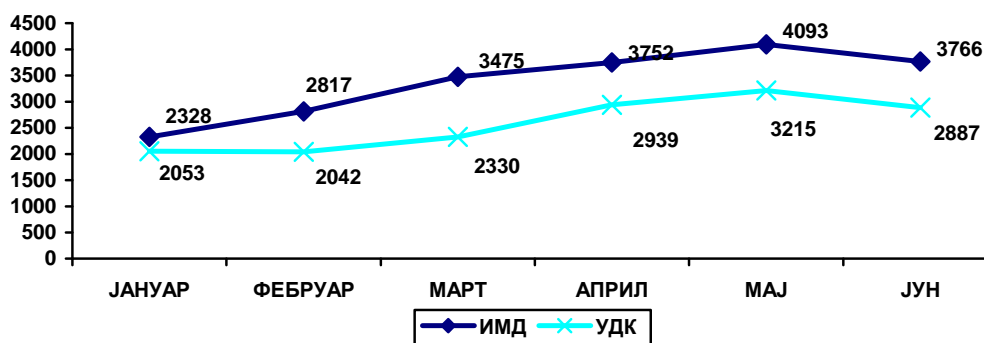
Анализирајући број прегледаних хитних педијатријских пацијената по календарским месецима, уочава се да је и у Институту и у УДК највећи број прегледаних пацијената био у јануару, а да затим број прегледаних пацијената опада и има најмање вредности у мају и јуну месецу (графикон 77).

Графикон 77. Пацијенти прегледани на хитном пријему-педијатрија, јануар - јун 2011. год.

У области дечје хирургије, ситуација је потпуно супротна. Најмање прегледаних пацијената у обе установе било је у јануару, а затим се број прегледаних пацијената повећава и има највеће вредности у мају месецу (графикон 78).

Графикон 78. Пацијенти прегледани на хитном пријему-дечја хирургија, јануар - јун 2011. год.

У оквиру збрињавања пацијената непријемним данима, у горе наведеним установама терцијарне здравствене заштите, може се уочити значајна разлика. Од укупног броја прегледане деце, на одељењу педијатрије на УДК током непријемних дана прегледа се 2% деце, а на одељењу дечје хирургије 0,2%. Насупрот томе, на ИМД од укупног броја хитних прегледа, чак се 1/5 обави у непријемне дане (на одељењу педијатрије 20% деце, а на одељењу дечје хирургије 22%). Кад је реч о непријемним данима, прегледи деце се углавном региструју у периоду од 07 до 19 часова, односно ређе се дешавају у току ноћи.

Што се тиче ургентне дијагностике (табела 10), у првој половини 2011. године, укупно је у ове две педијатријске здравствене установе урађено 12.488 анализа крвне слике (значајно више на педијатрији) и 10.662 рендгенска прегледа (преовлађује дечја хирургија). Остале дијагностичке процедуре биле су ређе заступљене (3.287 биохемијских анализа, 3.005 анализа ЦРП и 1.388 ултразвучних прегледа).

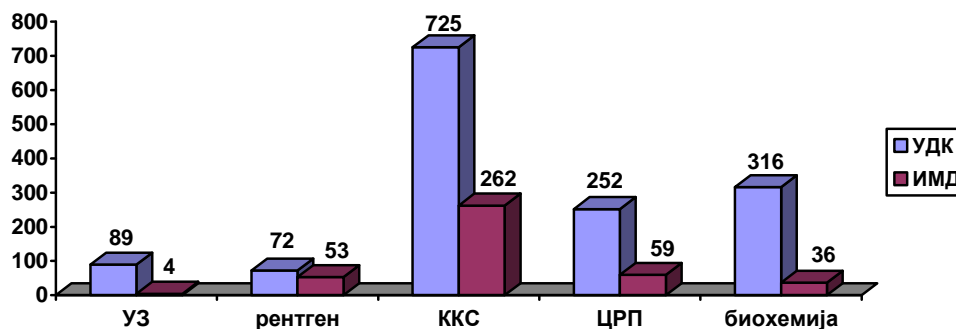
Ургентна дијагностика код прегледаних пацијената у хитној педијатријској и хируршкој амбуланти дечјих установа III нивоа здравствене заштите (I - VI 2011. год.)

Табела 10.

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА		УЗ	Рентген	ККС	ЦРП	БИОХЕМ. АНАЛИЗЕ	Скенер	
1	УНИВЕРЗИТЕТСКА ДЕЧЈА КЛИНИКА	педијатрија	788	634	6385	2224	2785	0
		хирургија	312	5782	1921	0	0	0
2	ИНСТИТУТ ЗА МАЈКУ И ДЕТЕ "ДР ВУКАН ЧУШИЋ"	педијатрија	49	691	3423	765	471	0
		хирургија	239	3515	759	16	31	0
УКУПНО			1388	10622	12488	3005	3287	0

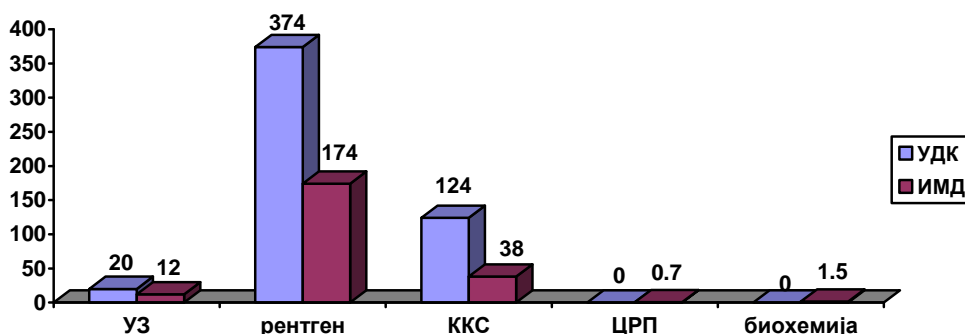
Стављајући у однос број урађених дијагностичких услуга и број прегледаних пацијената у УДК и ИМД (број урађених дијагностичких услуга на 1.000 прегледаних пацијената), уочава се значајна разлика између ове 2 установе.

Графикон 79. Број урађених дијагностичких услуга у педијатрији на 1000 прегледаних пацијената, јануар – јун 2011. год.

Знатно мање дијагностичких услуга по једном прегледаном педијатријском пацијенту је урађено у Институту за здравствену заштиту мајке и детета Србије (графикон 79). И у области дечје хирургије било је мање дијагностичких услуга по прегледаном пацијенту у Институту, изузев ЦРП и биохемијских анализа (графикон 80). Према добијеним подацима, скенер дијагностика није рађена код хитних пацијената ни у Институту, ни у УДК.

Графикон 80. Број урађених дијагностичких услуга у дечјој хирургији на 1000 прегледаних пацијената, јануар – јун 2011. год.

Из наведених података се уочава да је ургентна дијагностика више била заступљена на УДК, где је мање пацијената хоспитализовано него на ИМД, што захтева детаљнију анализу. Има основа за претпоставку да се на ИМД ургентна дијагностика за хоспитализоване пацијенте не приказује увек кроз хитан пријем, већ кроз стационарно лечење.

У оквиру педијатријских болница/служби клиничко болничких центара је у периоду I - VI 2011. године укупно прегледано 27.935 деце (табела 11). Највећи број прегледа остварено је у КБЦ „Др Д. Мишовић“ – Болници за дечје плућне болести и туберкулозу (19.538 или 69,9%).

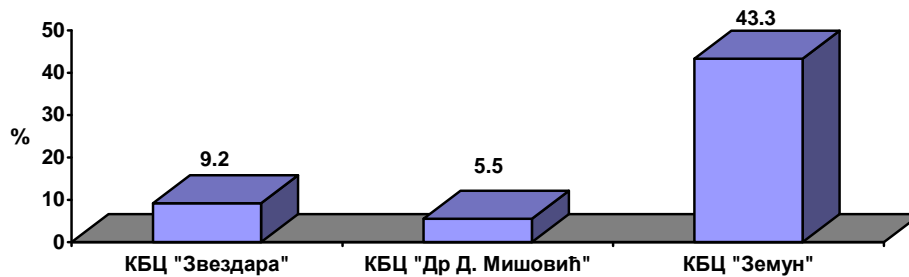
Амбулантно прегледани и хоспитализовани пацијенти (пријемни и непријемни дани) у хитној педијатријској амбуланти клиничко-болничких центара (I-VI 2011.год.)

Табела 11

Р. бр.	ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	УКУПНО ПРЕГЛЕДАНИ	УКУПНО ХОСПИТАЛИЗОВАНИ	% ХОСПИТАЛИЗОВАНИХ
1.	КБЦ "ЗВЕЗДАРА" - БОЛНИЦА ЗА ПЕДИЈАТРИЈУ „ДР ОГЛА ПОПОВИЋ – ДЕДИЈЕР“	7021	646	9.2
2.	КБЦ "ДР Д. МИШОВИЋ" -БОЛНИЦА ЗА ДЕЧИЈЕ ПЛУЋНЕ БОЛЕСТИ И ТБЦ	19538	1071	5.5
3.	КБЦ "ЗЕМУН" – ПЕДИЈАТРИЈСКА СЛУЖБА	1376	596	43.3
УКУПНО		27935	2313	8.3

На укупном нивоу је хоспитализовано 2.313 деце (8,3% од броја прегледане). Највећи проценат хоспитализоване деце у односу на број прегледане (43,3% или 596 деце) био у КБЦ „Земун“, где је био најмањи број прегледа (графикон 81). Насупрот томе, у КБЦ „Др Д. Мишовић“ било је свега 5,5% хоспитализоване у односу на број прегледане деце, иако је у овој болници било готово исто хоспитализоване деце колико и у друге две болнице заједно. Висок проценат хоспитализоване деце у КБЦ «Земун» захтева детаљнију анализу у наредном периоду.

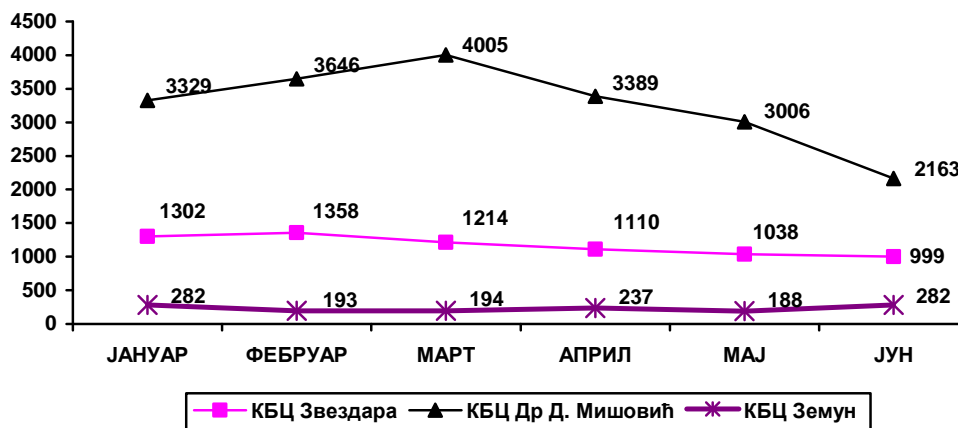
Графикон 81. Процент хоспитализоване деце на педијатрији клиничко болничких центара, јануар-јун 2011. год.

У односу на доба дана, доминирају прегледи у времену од 7 до 19 часова, док се проценат прегледаних хитних стања у току ноћи у овим одељењима креће у интервалу од најмање 2% до највише 8%.

У односу на периоде године, највише прегледаних хитних пацијената у КБЦ „Др Драгиша Мишовић“ и КБЦ „Звездара“, било је у периоду јануар-март, а затим се број смањује и најмањи је у јуну (слично УДК и ИМД). У КБЦ „Земун“ не постоји сезонски карактер у броју прегледаних хитних пацијената (графикон 82).

Графикон 82. Пацијенти прегледани на хитном пријему-педијатрија, јануар - јун 2011. год.

У хитним педијатријским амбулантама клиничко болничких центара мање од половине деце прегледа се пријемним данима, односно и даље је већи број деце која се прегледају у дане који нису пријемни. Најмање учешће прегледа пријемним данима регистровано је у КБЦ „Звездара“ (29%), затим следи КБЦ „Др Д. Мишовић“ (36%) и КБЦ „Земун“ (45%). У пријемне дане у Педијатријску службу КБЦ „Земун“ без упута долази 73% пацијената, а у Болницу за педијатрију „Др Олга Поповић-Дедијер“ КБЦ „Звездаре“ чак 95% пацијената. Потпуно је другачија пракса у Болници за дечије плућне болести и туберкулозу КБЦ-а „Др Д. Мишовић“, где 81% прегледаних пацијената долази са упутом, а свега 19% без упута. Највероватније је да родитељи имају унапред припремљен упут од стране

педијатра, за случај да се код детета изненада јави погоршање стања, при чему је највероватније дете раније хоспитализовано или било лечено у овој болници.

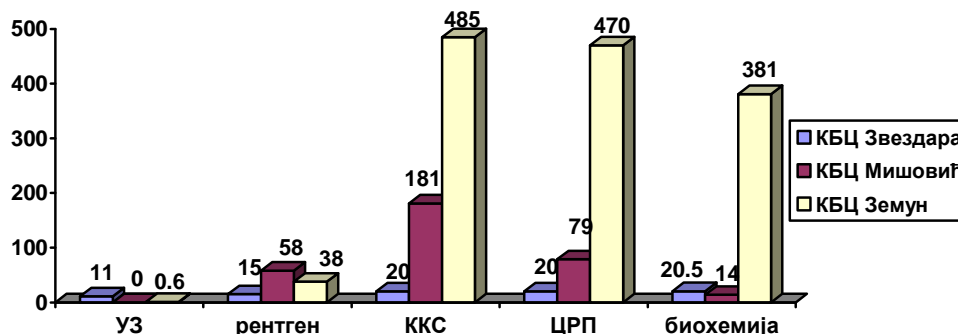
Ургентна дијагностика код прегледаних пацијената у хитној педијатријској амбуланти клиничко-болничких центара (I - VI 2011. год.)

Табела 12.

Р. бр.	ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	УЗ	Рентген	ККС	ЦРП	БИОХЕМ. АНАЛИЗЕ	ЦТ
1.	КБЦ "ЗВЕЗДАРА" - БОЛНИЦА ЗА ПЕДИЈАТРИЈУ „ДР ОГЛА ПОПОВИЋ – ДЕДИЈЕР“	77	105	143	142	144	0
2.	КБЦ "ДР Д. МИШОВИЋ" - БОЛНИЦА ЗА ДЕЧИЈЕ ПЛУЋНЕ БОЛЕСТИ И ТБЦ	0	1126	3529	1537	282	0
3.	КБЦ "ЗЕМУН" – ПЕДИЈАТРИЈСКА СЛУЖБА	1	57	719	696	565	0
УКУПНО		78	1288	4391	2375	991	0

У оквиру ургентне дијагностике (табела 12) у клиничко болничким центрима урађено је 4.391 анализа крвне слике, затим 2.375 анализа CRP, 1.288 рендгенских прегледа, а значајно мање биохемијских анализа (991) и ултразвучне дијагностике (78). Са изузетком последње две наведене дијагностичке процедуре, највећи обим ургентне дијагностике је остварен у Болници за дечије плућне болести и туберкулозу КБЦ-а „Др Д. Мишовић“.

Графикон 83. Број урађених дијагностичких услуга у педијатрији клиничко-болничких центара на 1000 прегледаних пацијената, јануар – јун 2011. год.

Међутим, стављајући у однос број урађених дијагностичких услуга и број прегледаних пацијената (број урађених дијагностичких услуга на 1.000 прегледаних пацијената), уочава се да је у КБЦ „Земун“ било знатно више лабораторијских анализа у односу на остале две болнице, да је рентген прегледа највише било у КБЦ „Др Драгиша Мишовић“, а највише ултразвучних прегледа у КБЦ „Звездара“ (графикон 83). Према добијеним подацима, скенер дијагностика није рађена код хитних педијатријских пацијената ни у једном клиничко-болничком центру.

Б. Ургентна стања у педијатрији и дечјој хирургији – пријемни дани

Посматрајући само пријемне дане у свих пет здравствених установа, односно одељења, на којима се збрињавају ургентна стања у области педијатрије и дечје хирургије, у даљем тексту износе се подаци о проценту хоспитализоване деце у односу на прегледану укупно и по месецима у години, а затим и броју прегледане деце према узрасту, као и броју упућене деце у друге установе и начину коришћења здравствене службе.

У оквиру збрињавања ургентних стања у педијатрији и дечијој хирургији на одељењима свих пет здравствених установа прегледано је укупно 60.125 пацијената у данима пријема. Посматрајући установе трећег нивоа здравствене заштите, у ИМД прегледано је 26.152 пацијената, док је у УДК прегледано 24.058. У оквиру клиничко – болничких центара, највише прегледане деце било је у КБЦ „Др Драгиша Мишовић“ (7.174). Табела 13.

Пратећи кретања процента хоспитализоване деце у односу на укупно прегледану, а педијатрији је највећи проценат хоспитализоване деце у КБЦ „Земун“ (39%) и на ИМД (32,5%), а најмањи у КБЦ-а „Др Д. Мишовић“ (5,8%). На дечијој хирургији и УДК (4,6%) и ИМД (4,1%) проценат хоспитализоване деце је приближно сличан.

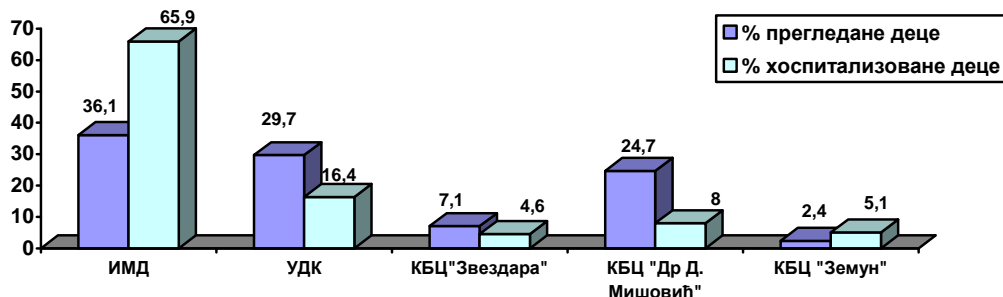
Амбулантно прегледани и хоспитализовани пацијенти (пријемни дани) у свим хитним педијатријским и дечјим хируршким амбулантама (I – VI 2011. год.)

Табела 13.

Р.бр.	ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА		УКУПНО ПРЕГЛЕДАНИ	УКУПНО ХОСПИТАЛИЗОВАНИ	%
1	УНИВЕРЗИТЕТСКА ДЕЧЈА КЛИНИКА	педијатријска амбуланта	8622	848	9.8
		хируршка амбуланта	15436	714	4.6
2	ИНСТИТУТ ЗА МАЈКУ И ДЕТЕ "ДР ВУКАН ЧУПИЋ"	педијатријска амбуланта	10453	3403	32.5
		хируршка амбуланта	15699	646	4.1
3	КБЦ "ЗВЕЗДАРА" - БОЛНИЦА ЗА ПЕДИЈАТРИЈУ „ДР ОГЛА ПОПОВИЋ – ДЕДИЈЕР“		2067	240	11,6
4	КБЦ "ДР Д. МИШОВИЋ" -БОЛНИЦА ЗА ДЕЧИЈЕ ПЛУЋНЕ БОЛЕСТИ И ТБЦ		7174	413	5,8
5	КБЦ "ЗЕМУН" – ПЕДИЈАТРИЈСКА СЛУЖБА		674	263	39.0
УКУПНО		педијатријска амбуланта	28990	5167	17.8
		хируршка амбуланта	31135	1360	4.4

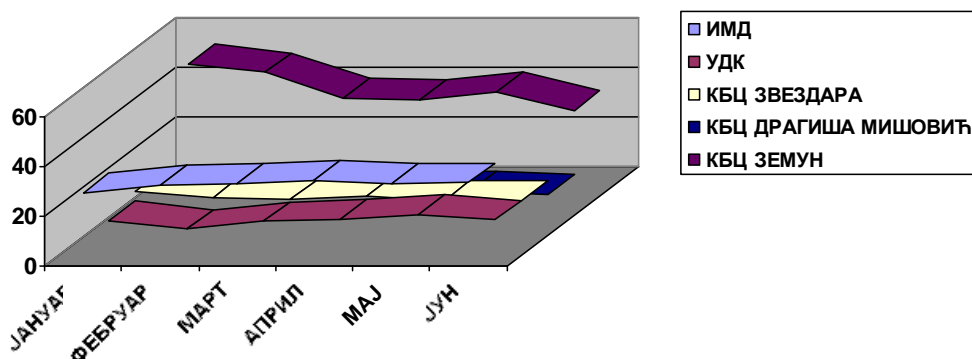
Посматрано према установама највећи проценат прегледане деце је на ИМД (36,1%), а најмањи у КБЦ „Земун“ (2,4%), док је проценат пријема на болничко лечење такође најчешћи на ИМД (65,9%), а најмањи у КБЦ „Звездара“ (4,6%), графикон 84.

Графикон 84. Процентуална заступљеност прегледаних и хоспитализованих хитних педијатријских пацијената (пријемни дани) по установама, јануар-јун 2011. год.

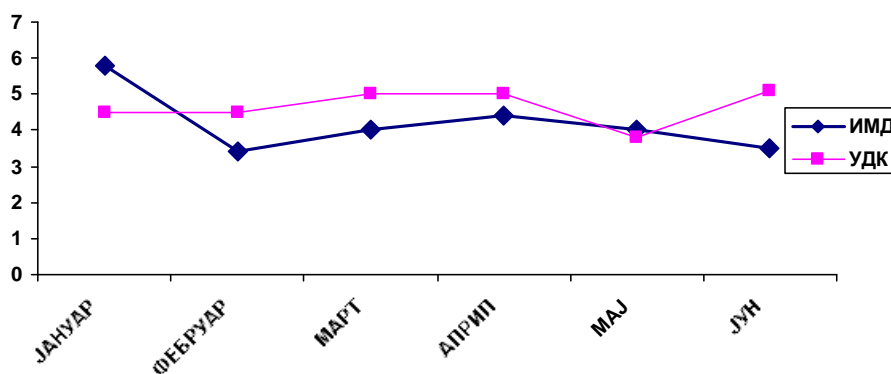
Према достављеним подацима о броју прегледане и хоспитализоване деце у пријемним данима, посматрано по месецима у години, на педијатрији КБЦ „Земун“ и КБЦ „Звездаре“ уочава се смањење процента хоспитализоване деце током године, од јануара до јуна. Насупрот томе, на ИМД се региструје пораст (Графикон 85).

Графикон 85. Процентуално учешће хоспитализоване у односу на прегледану децу у педијатрији према месецима у години, јануар-јун 2011. год.

На дечјој хирургији ИМД и УДК запажа се различито кретање процента хоспитализоване у односу на прегледану децу, посматрано по месецима, уз присутне осцилације (Графикон 86).

Графикон 86. Процентуално учешће хоспитализоване у односу на прегледану децу у дечјој хирургији према месецима у години, јануар-јун 2011. год.

Посматрајући податке везане за узраст прегледане деце у току пријемних дана, запажа се да је у педијатријским амбулантама било највише деце узраста од 1 до 4 године (укупно 10.855 или 37,4%), а у дечјим хируршким амбулантама деце од 10 и више година (9.022 или 28,9%). Табела 14.

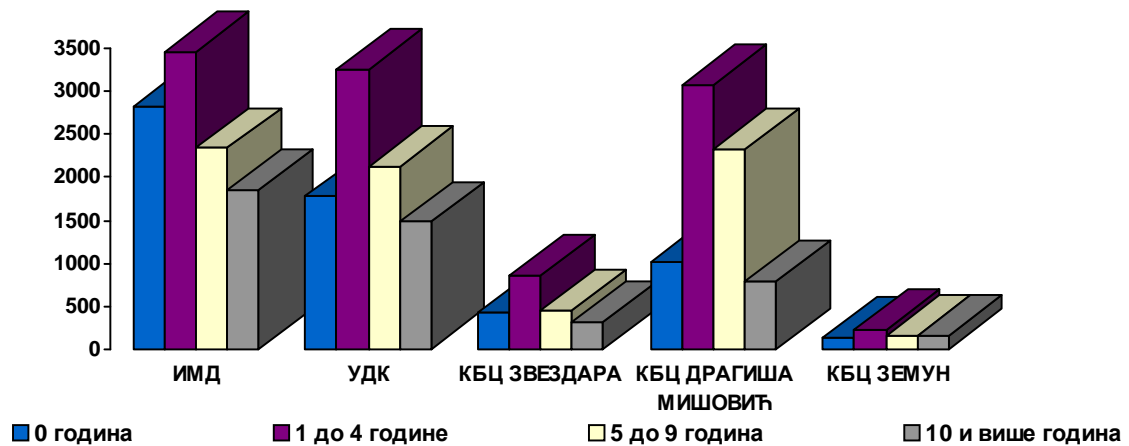
Амбулантно прегледани пацијенти у хитној педијатријској и дечјој хируршкој амбуланти према узрасту - пријемни дани (I - VI 2011. год.)

Табела 14

Р. бр	Здравствена установа	Здравствена делатност	Време у току дана	УЗРАСТ ПРЕГЛЕДАНИХ				УКУПНО
				0 ГОДИНА	1 ДО 4 ГОДИНЕ	5 ДО 9 ГОДИНА	10 И ВИШЕ ГОДИНА	
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1	ИНСТИТУТ ЗА ЗДР.ЗАШТИТУ МАЈКЕ И ДЕТЕТА	Педијатрија	07 до 19	1377	1733	1338	1112	5560
			19 до 07	1440	1713	999	741	4893
			укупно	2817	3446	2337	1853	10453
		Дечја хирургија	07 до 19	2132	2219	2982	4621	11954
			19 до 07	337	860	1169	1379	3745
			укупно	2469	3079	4151	6000	15699
2	УНИВЕРЗИТЕТСКА ДЕЧЈА КЛИНИКА	Педијатрија	07 до 19	907	1477	1129	751	4264
			19 до 07	867	1776	987	728	4358
			укупно	1774	3253	2116	1479	8622
		Дечја хирургија	07 до 19	1302	2449	2539	1159	7449
			19 до 07	1127	3049	1948	1863	7987
			укупно	2429	5498	4487	3022	15436
3	КБЦ "ЗВЕЗДАРА"	Педијатрија	07 до 19	281	563	313	233	1390
			19 до 07	152	296	135	94	677
			укупно	433	859	448	327	2067
4	КБЦ "ДРАГИША МИШОВИЋ"	Педијатрија	07 до 19	918	2794	1989	646	6347
			19 до 07	93	270	328	136	827
			укупно	1011	3064	2317	782	7174
5	КБЦ "ЗЕМУН"	Педијатрија	07 до 19	67	108	82	113	370
			19 до 07	64	125	68	47	304
			укупно	131	233	150	160	674
УКУПНО ПЕДИЈАТРИЈА			07 до 19	3550	6675	4851	2855	17931
			19 до 07	2616	4180	2517	1746	11059
			укупно	6166	10855	7368	4601	28990
УКУПНО ДЕЧЈА ХИРУРГИЈА			07 до 19	3434	4668	5521	5780	19403
			19 до 07	1464	3909	3117	3242	11732
			укупно	4898	8577	8638	9022	31135
СВЕ УКУПНО			07 до 19	6984	11343	10372	8635	37334
			19 до 07	4080	8089	5634	4988	22791
			укупно	11064	19432	16006	13623	60125

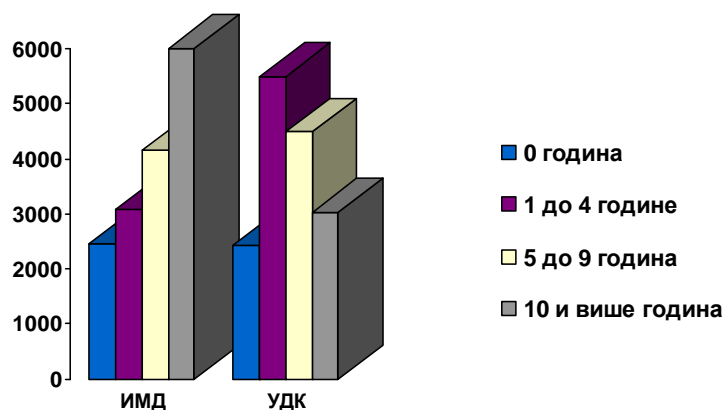
Редослед добних група (Графикон 87) је истоветан за сва педијатријска одељења (после групације 1-4, следи 5-9, па доба одојчета и на крају 10 и више година), са изузетком ИМД, где је најмлађи узраст – одојче више заступљен и налази се на другом месту.

Графикон 87. Амбулантно прегледана деца према узрасту у хитној педијатријској амбуланти у току пријемног дана, јануар-јун 2011. год.

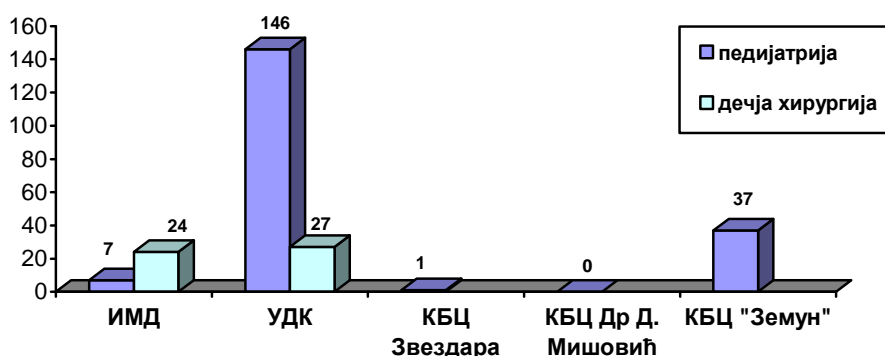
У оквиру збрињавања ургентних стања на одељењима дечје хирургије (Графикон 88) на ИМД највише прегледане деце је било узраста 10 и више године (6.000 или 38,2%), док су на УДК у највећем броју прегледана млађа деца, узраста 1 до 4 године (5.498 или 35,6%).

Графикон 88. Амбулантно прегледана деца према узрасту у хитној хируршкој амбуланти у току пријемног дана, јануар-јун 2011. год.

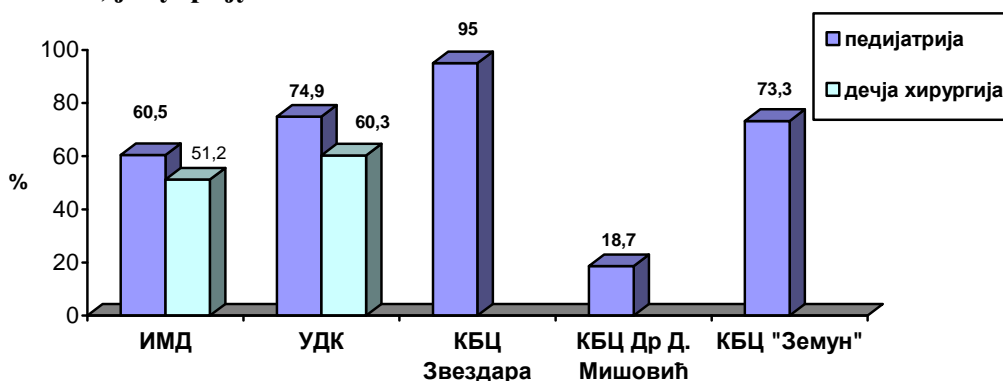
На лечење у друге установе упућено је 191 дете са педијатријским обољењем и то највише из УДК (146 или 1,7% прегледаних). Из КБЦ „Земун“ у друге установе је преведено 37 деце или 5,5% прегледане у овој установи. Из осталих установа су били појединачни случајеви. Што се тиче дечје хирургије број упућене деце у друге установе из ИМД и УДК је приближно једнак, а ради се свега о 0,2% од броја прегледане деце у овим установама (Графикон 89).

Графикон 89. Број пацијената упућених на лечење у друге установе у току пријемног дана, јануар -јун 2011. год.

Од укупног броја прегледаних пацијената, без упута је било нешто више од половине и то на педијатрији 57%, а на дечјој хирургији 56%. Највише деце прегледане без упута на педијатрији је било у КБЦ „Звездара“ (95%), а најмање у КБЦ „Др Д. Мишовић“ (18,7%). У области дечје хирургије је нешто већи проценат био на УДК (60,3%), него на ИМД (51,2%), графикон 90.

Графикон 90. Пацијенти прегледани на хитном пријему без упута у току пријемног дана, јануар -јун 2011. год.

IX Закључак са предлозима мера

На основу анализе добијених података из здравствених установа о збрињавању хитних стања у гараду Београду, за период јануар – јуни 2011. године, може се закључити да се:

- број прегледаних хитних **одраслих пацијената** повећава из године у годину (у првих 6 месеци 2011. године прегледано је близу 222.000 пацијената),
- 40% хитних пацијената су интернистички, а 60% хируршки случајеви,
- у односу на претходне године повећан је број прегледаних пацијената у областима: интерне медицине и неурологије, урологије, трауматологије и ортопедије, док је смањен у области хирургије, а остао непромењен у неурохирургији,
- повећан је број прегледаних хитних пацијената у свим болницама, изузев КБЦ „Др Драгиша Мишовић“ (што је и очекивано, јер болница ради смањеним капацитетом због последица пожара) и КБЦ „Звездара“,
- највише прегледаних хитних пацијената (половина од укупног броја, 107.560), највише хоспитализованих и умрлих пацијената је у УЦ КЦС,
- у КБЦ „Звездара“, који има веће постелне капацитете и већи број здравствених радника од осталих клиничко-болничких центара, прегледано је најмање хитних пацијената (око 21.400, док је у КБЦ „Земун“ било око 34.500, а у КБЦ „Бежанијска коса“ око 35.800 прегледаних хитних пацијената),
- најмање прегледаних хитних пацијената било је на ВМА (9.670) и Институту за ортопедско-хируршке болести „Бањица“. У Институту „Бањица“ (са 520 постеља и 64 лекара специјалиста ортопедије) прегледано је око 6.800 хитних пацијената, док је у КБЦ „Бежанијска коса“ (са 27 постеља и 6 лекара специјалиста ортопедије) прегледано 7.080 трауматолошких пацијената,
- у току ноћи, у времену од 19 до 7 часова прегледана је скоро трећина пацијената (62.538 или 28% од укупног броја). Посматрано по болницама, највише прегледаних пацијената у току ноћи било је у УЦ КЦС (39.165, односно 63% од укупног броја прегледаних у току ноћи),
- сваки девети хитни пацијент је хоспитализован (23.813 односно 10,7%), што је мање у односу на претходне године,
- болнице се значајно разликују у броју хоспитализованих хитних пацијената (мање од 4% прегледаних пацијената је хоспитализовано у КБЦ „Бежанијска коса“, а преко 20% у КБЦ „Земун“),
- сваки други хируршки пацијент који је примљен на болничко лечење је оперисан у прва 72 сата од болничког пријема, док су операције знатно ређе код ортопедских (27%), неурохируршких (20%) и уролошких пацијената (10%)
- реанимација је рађена код 1.437 пацијената, односно код око 1% прегледаних, с тим да нису све болнице доставиле овај податак. Преко 90% реанимација урађено је у УЦ КЦС,
- у прва 72 сата од болничког пријема лечење је завршено смртним исходом код 1.160 пацијената (4,9%). Стопа леталитета највећа је на неурохирургији (12%), а највише смртних исхода било је у УЦ КЦС (73% од укупног броја умрлих),

- стопа леталитета у прва 72 сата од болничког пријема је највећа у УЦ КЦС (10%), двоструко је мања у КБЦ „Бежанијска коса“ и КБЦ „Звездара“ (око 5%), у КБЦ „Земун“ је само 0,7%, док према подацима из ВМА није било умрлих пацијената,
- највећи број хитних пацијената (68%) је потражио помоћ директно (без упута) у служби хитног пријема у стационарним установама, служба хитне помоћи је довезла само 7% прегледаних пацијената, а сваки четврти прегледани пацијент се прво обратио изабраном лекару и у службу хитног пријема дошао са упутом из дома здравља,
- У УЦ КЦС 87% прегледаних пацијената су били пацијенти без упута, који су дошли у сопственој организацији, на ВМА било је 69%, у КБЦ „Звездара“ 58%, док је у осталим клиничко-болничким центрима највише било пацијената који су дошли са упутом из дома здравља,
- највећа оптерећеност - највећи број прегледаних хитних пацијената у току дана (рачунајући на дане када болница врши пријем хитних стања) је у УЦ КЦС (591), а затим у КБЦ „Бежанијска коса“ и КБЦ „Земун“ (око 400), у КБЦ „Звездара“ (235), у Институту „Бањица“ (131), а најмања на ВМА (само 65 прегледаних хитних пацијената у току дана),
- број обављених дијагностичких услуга по прегледаном хитном пацијенту се повећава, изузев лабораторијских анализа. На 1.000 прегледаних хитних пацијената урађене су: 962 лабораторијске анализе, 330 рентген услуга, 137 ултразвучних прегледа, 61 скенер и 16 ендоскопских прегледа. Највише лабораторијских анализа, скенер и ендоскопских прегледа по пацијенту урађено је у УЦ КЦС, а највише рентген и ултразвучних прегледа по пацијенту у КБЦ „Др Драгиша Мишовић“. Постоје велике разлике у броју урађених дијагностичких услуга по пацијенту између болница,
- у болницама које врше збрињавање хитних стања **код деце и омладине старости до 18 година** прегледано је 85.622 хитна пацијента (једна трећина, односно око 28.000 у клиничко-болничким центрима), а хоспитализовано је свако девето дете (11,3%),
- дневна фреквенца прегледане деце у установама терцијарног нивоа (Универзитетска дечја клиника и Институт за здравствену заштиту мајке и детета Србије „Др Вукан Чупић“) је смањена у односу на претходну годину са 353 на 316, уз изражено смањење у УДК, што значи да је укључивањем педијатријских одељења клиничко-болничких центара у систем дежурства постигнуто растерећење педијатријских установа терцијарног нивоа,
- дневна фреквенца прегледане деце у клиничко-болничким центрима се креће од 8 у КБЦ „Земун“, 39 у КБЦ „Звездара“ до 107 у КБЦ „Др Драгиша Мишовић“, уз изражене разлике и у проценту хоспитализоване деце,
- не постоје подаци о морбидитету, односно о врсти и тежини болести - повреда прегледаних хитних пацијената. Чињеница да око 70% пацијената долази сопственим превозом и у сопственој организацији (без упута изабраног лекара и без збрињавања од стране хитне медицинске помоћи), као и податак да је проценат хоспитализованих пацијената око 11%, указује на могућност лакше патологије код већине прегледаних пацијената.

* *

*

На основу напред изнетих закључака и чињенице да се у Београду повећава број прегледаних хитних пацијената, а да би се омогућило адекватно функционисање Ургентног центра Клиничког центра Србије и унапредило збрињавање пацијената са хитним стањима, односно остварило равномерније коришћење расположивих здравствених капацитета, предлажу се следеће мере:

- омогућити да се у што краћем року заврши реконструкција Клинике за хирургију КБЦ „Др Драгиша Мишовић“, да би се ова болница пуним капацитетом укључила у збрињавање хитних стања;
- настојати на већем укључивању КБЦ „Звездара“ у збрињавање хитних стања одраслих грађана Београда, с обзиром да ова болница има најмањи број прегледаних пацијената, а веће капацитете у погледу броја постеља и броја здравствених радника од осталих клиничко-болничких центара;
- наставити са активностима на отварању Ургентних центара у два клиничко-болничка центра, КБЦ „Звездара“ и КБЦ „Земун“;
- до отварања наведених ургентних центара, размотрити могућност да се Институт за ортопедско-хируршке болести „Бањица“ укључи у систем дежурства са 3 уместо са досадашњих 2 дана, а Војномедицинска академија са 2 дана, уместо једног, имајући у виду капацитете ове установе и број прегледаних хитних пацијената;
- наставити са системом дежурства педијатријских одељења клиничко-болничких центара, чиме се омогућава растерећење установа терцијарног нивоа;
- неопходно је побољшати евиденцију и извештавање, што подразумева да све здравствене установе достављају месечне извештаје према јединственој методологији извештавања, односно да свака болница доставља све тражене податке, на прописаним обрасцима;
- потребно је да и у наредном периоду, Градски завод за јавно здравље, Београд настави координативни и стручно-методолошки рад са здравственим установама, а у циљу објективнијег и тачнијег сагледавања актуелних приоритетних проблема и давања препорука за унапређење организације активности на збрињавању хитних стања у здравственим установама Београда.